

ЧЕРВЕНЬ 1979, Ч. 6

JUNE 1979, No. 6

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXVI Ч. 6 ЧЕРВЕНЬ 1979

JUNE No. 6 Vol XXXVI

У.Л. Поміж двома скрайностями	1
І. Калинець. Червень.	1
І. Рожанковська. Завдання Округних Управ СУА	2
І. Сташ-Калинець. Балада про калинову віть. Запис сл. п. О. Магальяса	3
Валентин Мороз говорить	4
Л. Волинець. Українська жінка на міжнародному форумі	5
"Карнавал історії" Л. Плюща в англійській мові	6
Х. Навроцька. Конференція голів О.У. СУА	7
І. Калинець. Архітектура	8
Лист звітілля І.К.	8
Бабай. Інтермеццо	9
Український Музей	10
Ю. Стефанік про "Мир Опени Телігі"	11
С. Геруляк. Ой, на Івана ой, на Купала	12
Наша обкладинка	13
В. Костицький. Прогулянка.	14
Калейдоскоп жіночого життя С. Андрушків.	17
Тільки між нами і телефоном. С. Калинович	18
О-КА. Для жінок не про жінок	19
Ікер. По градуації	19
Вісті з Централі	20
Що читати?	21
М. Приймак. Міжокругна конференція учительок дошкілля в Рочестері	22
СФУЖО	23
Our Life	25
О. Бризгун-Соколик. Про оперу "Купало"	27
Харчування.	28
Вишивка. Серветочки з України	29
Хроніка Округ. Нью-Джерсі. Нова Англія	30
Нашим малютам.	34
Посмертні згадки. Замість квітів	36

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Our Life Editor **Uiana Liubovych**
тел. (212) 674-5508

Український Музей

203 Second Ave., New York, N.Y. tel (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.

Редактор — Уляна Любович

Редакційна колегія. Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець, Марта Тарнавська.

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Ливицька-Холодна.

Передплата в США: річна 11.00 дол., піврічна... 6.00 дол., Поодинокое число 1.15 дол. в Канаді: 11.00 ам. дол. або 12.00 кан. дол. Річна передплата: в Англії 4 ф. ст., в Австралії... 7 дол. А., у Франції... 35 фр., в Німеччині 20 н. м., в Бельгії... 250 б. фр. Інші країни гляди обкл. ст. 3.

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. Monthly publication except August.

Subscription in the United States of America: 11.00 per year, half year 6.00: single copy \$1.15. in Canada: 11.00 U. S. \$ or 12.00 Can. \$

Subscription per year: in England... 4 Pound Sterling; in Australia — 7 Austr. \$; in France... 35 Fr.; in Germany 20 DV. in Belgium... 250 B. Frs. Other foreign countries see cover page... 3

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"

Printed in U.S.A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N.J., 07011

ГОЛОВНА УПРАВА
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова
Олександра Різник — заступниця голови
Люба Волинець — заступниця голови
Христина Навроцька — заступниця голови
Марія Томоруг — заступниця голови
Ірена Чайківська — протоколярна секретарка
Марія Савчак — кореспонденційна секретарка
Олександра Кіршак — касирка
Іванна Ратич — фінансова секретарка
Оля Гнатейко — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Кіндрачук — організаційна
Дарія Маркусь — культурно-освітня
Ірина Руснак — музейна — мистецька
Ірина Лончина — виховна
Теодозія Савицька — суспільної опіки
Ірина Качанівська — суспільної опіки стипендій
Олена Процюк — пресова
Марта Терлецька — зв'язків
Люїза Сакс — статутова

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова
Поля Книш — член
Надія Попель — член
Евгенія Новаківська — заступниця
Оксана Микитин — заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ірина Кашубинська — Огайо
М. Семків — Чікаго
Наталія Даниленко — Філядельфія
Лідія Гладка — Нью-Джерсі
Рома Дигдало — Дітройт
Оксана Щурова — Нью-Йорк
Іванна Мартинець — Північний Нью-Йорк
Ірина Скочдополь — Нова Англія
Теодозія Кушнір — Південний Нью-Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА**"НАШОГО ЖИТТЯ"****АНГЛІЯ:** Myroslawa Rudenska

245 Wigman Rd. Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"

16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovych

c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2.
France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband

Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr 21

ПОМІЖ ДВОМА СКРАЙНОСТЯМИ

Все на світі можна вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки батьківщину
В. Симоненко

Любіть Україну! Цей, або подібний заклик якже часто вживаний. Але що за тим криється? Чи тому треба любити батьківщину, що вона найкраща, найліпша? Чи тому вона найкраща, що вона наша, що ми до неї належимо і її любимо?

Про любов батьківщини чує наша молодь від своїх ранніх літ. Але чи вистане тих і подібних слів, ще, може, з різними прикметниками на те, щоб цю любов розбудити й закріпити? Правда до того ще доходять слова про страждання, геройську смерть для батьківщини, знуцання над нею і її синами. Зовнішній опис якже часто обмежується до опису хатинок з солом'яними стріхами і вишневими садами. Це все спирається на спогадах, так було колись і ми тим захоплюємося. Але чи воно вистачить, щоб у дитині, яка росте й живе серед неукраїнського світу розбудити глибоке почуття пов'язаності з рідним народом?

Батьки чи молодечі організації неспроможні викликати й закріпити любови самими наказами "мусиш любити свою батьківщину". Необхідним є середовище, у якому пошана до традиції, в'яжеться з пізнанням духовості, історії, культури, науки, навіть краси природи, історичних пам'яток та таких навіть прикмет, які не завжди найкращі, або які вказують на трагічні причини історичних невдач тощо. Озброєна знанням молода людина йде у світ, у вищі учбові заклади та на професійну працю без небезпеки розчаруватися, коли чужі люди будуть правдою чи неправдою доказувати, що не все і не завжди все було таке найкраще і найліпше. Не знаючи правди, молода людина не зуміє відповісти й заперечити чи в'яснити те, що буде їй говорити наставлена проти нашої батьківщини людина. Озброєна не тільки почуваннями, але з виробленим почуттям приналежності, знанням культури, історії, мистецтва людина успішно відіб'є хвилі чужого моря. Чим менше в неї почуття меншевартості, і чим більше гордості тим краще зуміє вона жити у широкій міжнародній спільноті, не відрікаючися своєї ідентичності.

Якщо цього знання правди про Україну нема, тоді зустріч із найменшою критичною до українців заввагою може штовхнути у другу скрайність — зневіри й негачії всього, що своє. Тоді така людина або відходить, відрікається свого походження, або залишається при ньому, але стає надмірно критична. Інколи з якби злорадним самоприниженням вишукує усе, що некорисне в нашій культурі, історії тощо. Трапляються і такі молоді науковці, які негують здобутки нашої науки чи мистецтва. Ува-

ЧЕРВЕНЬ

Такий черневий червень, така червона воринь,
таке черлене сонце, таке червове серце.
Пече пісок, як присок, корявий покруч — корінь,
руслom ріка речиста, де вирів вирви й смерчі.

Безславна моя муза осліє від безслів'я,
іди на безголів'я — об камінь слова коміть!
Пожну таке весілля, як собі посіяв,
чи ж мого хліба-меду не схочеться нікому?

А літо йде по літі, поліття, повноліття —
та три шляхи надії заблисли в мому оці:
отой черневий червень, що черешнево світить,
осе червове сонце, осе черлене сонце.

ІГОР КАЛИНЕЦЬ

жають, що перед ними не було нічого й нікого в українській науці. Якби кожне покоління вчених зачинало все від себе де б ми тоді опинилися? Наука і досліди роблять поступ, вносять зміни й поправки у те, що творили їхні попередники: це природний поступ і так повинно бути. Але перекреслювати, знову ж таки не без злорадного самоприниження, усі дотеперішні досягнення такі не дуже здорове явище. На жаль деякі наукові установи сприяють, або й розвивають у молодих, а інколи й не зовсім молодих учених переконання, що дотепер не було нічого в їхній ділянці зацікавлення. Ті науковці, хоч не відходять від нашої нації, але завзято й інколи аж якби злорадісно стараються принизити, або й негувати усе, що досі було сказане чи написане. Аж від них починається правдива українська наука, література, мистецтво. Таке приниження це друга скрайність від голословного захоплення "великих слів великої сили" про батьківщину.

Порівняння любови до батьківщини з почуваннями дитини й матері так часто цитоване, що аж буденне. А все таки воно вірно віддає поняття цієї любови: мати дитину чи дитина матір любить не тому, що вона найкраща, а тому вона найкраща для неї, бо це її мати і вона її не заміняла б за іншу. А наша батьківщина, її історія, культура, мистецтво можуть тим природним почуванням надати ще й додаткової сили. Пізнанням батьківщини й працею для неї ця любов ще поглибиться.

Наше закінчення, як і наше мотто, уривок з поезії Василя Симоненка:

Україно, ти моя молитва,
Ти моя розпука вікова.
Громотить над світом люта битва
За твоє життя, твої права.
Хай палають хмари бурякові,
Хай сичать образи — все одно.
Я проплюся крапелькою крові,
На твоє священне знамено!

У. Л.

Наша обкладинка. Опанас Заливаха. "Ой на Івана на Купала"

Cover by Opanas Zalyvakhа.

Слово під час Конференції голів Округних Управ — 26-27 травня 1979

У великих скупченнях нашого поселення, де було по кілька Відділів СУА, поставали Округні Ради, для спільних акцій та імпрез і зовнішньої репрезентації. Провід СУА свідомо обмежував засяг їхньої дії, щоб не допустити до творення "малих централів" Екзекутива СУА удержувала зв'язок з Відділами і не бажала ніякого посереднього чинника.

Перша Округна Рада постала у Дітроїті у 1935 р., друга у Філядельфії у 1938 р., третя в Нью-Йорку у 1940 р., протягом наступних 15 років не створено ні одної.

По довгій перерві почалося оснування нових Округних Рад. У 1955 р. постала Округна Рада в Рочестері, Н. Й., у 1957 р. у Клівленді, Огайо, у 1959 р. у Ньюарку, Н. Дж., якої Відділи належали в минулому до Округу Нью-Йорк. У Чикаго були безуспішні спроби у 1957 р., згодом Округна Рада постала у 1962 р. Наступних 10 років був знову застій. У 1972 р. дали розділено Округу Нью-Йорк і з сімох Відділів створено Округу Нової Англії. У 1974 р. Округу Рочестер поділено на Округу Північного і Південного Нью-Йорку. На протязі 39 років постало 9 Округу СУА.

На X конвенції СУА у Дітроїті я увійшла до Головної Управи СУА як статутова референтка. Найбільшою проблемою у праці над ревізією статуту було оформлення завдань і компетенцій Округних Рад, що потягло за собою перебудову СУА з двоступневої організації на триступневу. Нехіть до змін була велика. На XI Конвенції у Філядельфії схвалено випробувати пропонувані зміни в терені протягом наступних трьох років, і новий статут прийнято в цілості аж на XII Конвенції у 1959 р. в Нью-Йорку.

В часі творення нових округ витворилася тенденція включити до них якнайбільше Відділів, без огляду на доцільність і можливість дійсної співпраці. До округ, що гуртували Відділи міських осередків, долучено такі, що з огляду на віддаль не могли брати участі в засіданнях і Округних З'їздах. Їхня приналежність до Округ була і є формальна. Постали також Округи, яких більшість Відділів має осідок у віддалених місцевостях, і концепція округи в розумінні статуту не може бути вповні застосована.

Висунувши ідею триступневої організації, я запропонувала дальші зміни статуту, а саме, зліквідувати заступниць голів з віддалених осередків, натомість включити голів Округних Рад до Головної Управи СУА. Ці зміни схвалено.

Зі зміною статуту не прийшло до зміни техніки праці. Збільшення Округних Рад, перехід їх з ролі імпрезових комісій до ролі організаційного звена був повільний, не завжди зрозумілий і не завершився до сьогодні. Сподіваюся, що навітлення історії постанов Округ допоможе нам зрозуміти недоліки

самої структури і вкаже дорогу до піднесення справності цього, сьогодні дуже важливого і кінцевого чинника в нашій організаційній системі.

Довгі роки Екзекутива СУА далі мала безпосередній зв'язок з Відділами і не використовувала потенціальних можливостей Округних Рад. Відпоручниці Екзекутиви часом брали участь в Округних З'їздах, однак їхня участь обмежувалася до репрезентаційних функцій. Від 1971 р. з ініціативи тодішньої заступниці голови СУА покійної Осипи Грабовенської, конференції голів Округних Рад почали відбуватися кожного року на постійній базі. В минулому вони були спорадичні. Участь членок Екзекутиви в Округних З'їздах набрала іншого характеру. Їх використовувано для видвигнення організаційних справ, а не репрезентації. Від початку минулої каденції поширюється постійно компетенції Округних Управ* з підкресленням їхньої відповідальності за здійснення програми і завдань організації.

Традиції мають тенденцію зберігатися в нашій організації. До сьогодні дістаємо повідомлення від деяких Відділів про їхні загальні збори — звичай, що перетривав з давноминулого. Також деякі Округні Управи так зайняті місцевими справами та імпрезами, що забувають про те, що вони у першій мірі є виконним чинником Головної Управи.

Рівень праці Округних Управ у великій мірі залежить від того, хто очолює Округ. Коли голова Округної Управи громадсько вироблена, свідомо своїх обов'язків, енергійна, — праця Округної Управи успішна; пасивність голови спричинює застій, а то і занепад Округи. В загальному, за останні роки зросла повага Округних Управ і їхній позитивний вклад у розбудову організації. У спільній виміні думок нам слід перевірити сильні і слабкі аспекти нашої співпраці, взаємні претенсії і змагати до дальшого піднесення справності і ефективності нашої організації.

Найважливіше завдання Округних Управ — це держати зв'язок з Відділами, наглядати над їхньою діяльністю і спрямовувати працю у спільне русло. На ці завдання стараємося класти натиск у наших обіжниках та інструкціях. Цікаво було б почути, як їх сприймають голови Округних Управ.

На засіданні Округних Управ повинні бути читані і дискутовані обіжники Централі та передані до виконання відносним референткам.

Референтки повинні творити комісії з референток Відділів, членок зацікавлених у даній ділянці праці і фахівців. Коли б це було переведене в життя, у кожній Окрузі були б гурти жінок, що присвячували б увагу різним аспектам програми нашої організації і розбудовували б її на терені Округи.

БАЛАДА ПРО КАЛИНОВУ ВІТЬ

Так, як Окружні Управи повинні стати "малими центральними, Окружні З'їзди мусять стати "малими конвенціями" з натиском на розглянення завдань і проблем організації, а не звітування. Колись відбувалися Загальні Збори Окружних Рад, на яких звітували лише зі спільних імпрез. Тепер ми попали у другу екстрему. Звітоманія у нас глибоко закорінена і її слід поборювати. Відділи звітують на своїх Загальних Зборах, у хроніці в "Нашім Житті", пересилають звітні листки до Централі. Яка ціль повторити те саме на Окружнім З'їзді?

Референтки часто читають питання зі своїх звітних листків і дають на них відповіді, а на кінці ще раз подають у деталях діяльність Відділів. Дискусія на Окружних З'їздах звичайно зводиться до того, що делегатки доповнюють звіти референтки фактами, які вона переочила. Референтки Округи повинні подати своїми словами короткий звіт праці референтури та загальний стан кожної ділянки, з видвиженням успіхів чи проблем.

Позитивним явищем на цьогорічних Окружних З'їздах, в яких я брала участь, було слово голови філіяльської Округи Н. Даниленко і слово голови Округи Нью Джерзі Л. Гладкої. Обидві пані дали підсумки стану Округи та присвятили увагу загальним справам, а не повторювали звітів. Шкода, що на обох З'їздах не розвинулася ширша дискусія на теми, які вони порушили, бо це якраз був би великий крок у напрямі піднесення рівня З'їздів та перетворення їх на "малі конвенції"

Загал нашого членства проявляє деякі від'ємні прикмети, що у великій мірі утруднюють працю не лише Окружних Управ, але також Головної Управи. Раз устійнена рутинна продовжується, без огляду на її доцільність. Нові почини і методи не знаходять відгуку. Як колись, так і тепер, збіркові акції, що апелюють до серця членства, мають найбільший успіх. Систематична робота, що вимагає послідовності, залишається поза нашою спроможністю. Акція приєднання членства це пуста фраза. Не тому, що немає можливостей, а тому, що ми ігнорували її в минулому і не прив'язуємо до неї ваги сьогодні.

У нашій організації легше зібрати кілька тисяч доларів на суспільну опіку, як десять адрес кандидаток на вільних членок чи членів Українського Музею. В СУА немає тяглости праці. Всі ділянки нашої програми були основно опрацьовані протягом довгих літ. Хто зберіг ці обіжники, інструкції, статті? Доводиться все наново пригадувати без видного успіху. Такі ми є.

Не зважаючи на деякі недоліки, наша організація втішається повагою у громаді, яка доцінює наші досягнення і жертвенну працю для загального добра. Поглибити нашу програму, усунути недоліки, збільшити членство, це наше постійне завдання. Дальше скріплення СУА та піднесення рівня праці можливе лише при активній співпраці і добрій волі Окружних Управ, зокрема їхніх голів. В їхніх руках майбутнє організації.

*XVII Конвенція СУА прийняла назву Окружна Управа у Статуті СУА

Раз хлопець віть калинову приніс до хати.
І витесав сопілку, щоб, як в казці,
слова сирітки вбогої почути.
І попливла мелодія незнана
без слів, без сліз,
але сумна, як чайки пісня на бездоллі.
Це ж певне не дарма легенда гомонить,
що серце дівчини
у кетяги червоні перелилось.
І болотами, манівцями
через дебрі людського глуму,
пішов шукати
ту одну, єдину
в цілому світі калину.
А під калиною,
під тою ж бо єдиною,
дівчат і молодиць,
як мрій поводдя.
І кожна: хто кетягом червоним,
а хто листком
приймалися.
І кожна казку ту одвічну знає
про край самотності і сопілчаний жаль.

**ЗАПИС СЛ. П. ОМЕЛЯНА МАГ'АЛЯСА
ДЛЯ 28-ГО ВІДДІЛУ СУА, НЬЮАРК, Н.
ДЖ.**

28-ий Відділ СУА в Ньюарку не вперше виявив свою громадську поставу і лояльність до своєї організації.

Коли сл. п. Омелян Маг'аляс у своєму завіщанні призначив суму 4.736.29 дол. для 28-го Відділу СУА в Ньюарку, Н. Дж., Відділ переказав цю суму через адвоката до Головної Управи СУА. Екзекутива доповнила цю суму до 5.000 дол. і зложила на окреме конто у формі сертифікату в Українському Народньому Союзі. Відсотками від цієї суми (8% річно), буде диспонувати 28-ий Відділ на цілі пов'язані з програмою СУА, в порозумінні з Екзекутивою.

Таке полагодження справи є згідне з резолюцією Головної Управи СУА з дня 15 жовтня 1978 р.

В той спосіб ім'я спадкодавця оставить тривалий слід, бо із відсотків будуть користати потребуючі особи, чи корисні почини впродовж довгих літ.

Екзекутива СУА висловила признання Управі і членкам 28-го Відділу за громадську поставу і лояльність.

НА ПРЕСКОНФЕРЕНЦІЇ 28 КВІТНЯ 1979 (ДРУГИЙ ДЕНЬ ПО ПРИЇЗДІ ДО АМЕРИКИ):

"Я приїхав до Америки, щоб бути ближче до України" "Я буду тут робити те, чого я не міг робити на Україні — поборювати комунізм" "Я не лідер українського національного руху, Я — один з українських дисидентів"

ЗУСТРІЧ З ПРЕДСТАВНИКАМИ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У НЬЮ-ЙОРКУ 6 ТРАВНЯ:

"Нашою великою зброєю є ідеалізм. Українці є ідеалісти"... "Ідеалізм має більшу потугу, ніж прагматизм. Треба жити всією душею, віддаватися українській справі"

"Наївно казати, щоб не було партій. Партії — нормальна річ. Але робімо разом. Маємо тепер спільну плятформу — рух за звільнення політв'язнів"

"Я хочу зробити все, що можна для консолідації, для боротьби проти комунізму. Повне гасло має бути: смерть імперії, свобода Україні"

ІНТЕРВ'Ю З СПІВРОБІТНИКАМИ УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ РАДІО-СВОБОДИ:

"Українська еміграція — частина народу. Сьогодні українська еміграція — п'ємонт, як колись була Галичина"

Дисидентський рух у СРСР чітко поділений на національні рухи. Я щиро дякую російським дисидентам за допомогу, ми — побратими. Але ми повинні по-лицарському сказати, що де в чому незгідні.

НА ЗУСТРІЧІ З УКРАЇНСЬКОЮ МОЛОДДЮ І ГРОМАДЯНСТВОМ 5 ТРАВНЯ 1979 Р.

"Я в Америці небагато днів, але вже більше чуток ніж днів, що я належу до такої то партії, до такої організації. Відповідаю всім: я належу до вічної, невмирущої української партії, яку заснував Мазепа"

"Пам'ятаймо, що всі українці це одна кров, що вся Україна одне велике серце. У програмі цієї партії написано: збудуймо спочатку Україну, а тоді будемо сперечатися, що краще — соціалізм чи націоналізм, — ліві чи праві, монархісти чи республіканці"

"Тепер в Україні Дике поле. Москва створила в Україні велику духову пустиню. Це наша місія іти в Україну і будувати Україну духовно, робити з Дикого поля духовну Україну. Це місія молодих українців — готуйтесь до неї зараз, вживайтесь в те почуття відповідальності, привчайте ваші плечі до тягару"

НА КОНФЕРЕНЦІЇ З ПРЕДСТАВНИКАМИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ 7 ТРАВНЯ:

Про першу зустріч з українською пресою Валентин Мороз сказав:

"Сьогодні я не відчуваю того напруження, що при зустрічі з американською пресою. Я почувуюся, якби прийшов додому. Ця зустріч для мене свято"

"Вся українська преса для мене однакова, поза тією, очевидно, яка видається за советські гроші"

"Я знаю, що ця увага, з якою зустрічаюся, це увага не до мене, а до того, що діється в Україні"

"Хочу в міру моїх зусиль і вмінь причинитися до консолідації української громади у вільному світі і до зацікавлення чужомовної преси українською справою"

На питання про мову, як кінцевого складника національної свідомості, В. Мороз сказав:

"Мова найбільший скарб народу. Але ми не можемо попадати у другу скраїність, бо в Україні живуть люди, які не говорять по-українському, але є добрими українцями. Але теза, що "без мови нема народу" — правдива. За спроби перестерігання "чому не говориш по-українському?", в Україні карають.

"Покоління 60-десятників піднесло твердження, що мова найбільш видима ознака нації"

На питання, чи існує солідарність між політв'язнями, вияснив, що адміністрація в таборах старається роз'єднувати в'язнів, але між представниками різних націй є добра співпраця. Між різними прикладами оповів про свою листовну дружбу з жидом Аріє Вудкою, з яким особисто не зустрівся, а який був ініціатором постанови українсько-жидівського комітету в Ізраїлі. Туди вже дістав Валентин Мороз запрошення.

Допомога з Америки підносить тонус, помагає зберігати віру в українську перспективу. Конечним є, щоб в Україні знали, що тут є таке сильне українське життя. Важливі радіопередачі. Навіть невіруючі слухають церковних передач.

"Націоналізм — не нацизм! Хай вони шукають нацистів серед сталінців!"

"Відродження 60-их років це було відкриття, відродження 20-их років"

На питання, як ставитися до Георга Вінса, Валентин Мороз сказав, що кожного українського дисидента треба вітати. Треба взяти до уваги, що кожний, хто буде приїжджати, може бути іншим. Усіх треба вітати і усі разом ми повинні працювати для однієї цілі.

УКРАЇНСЬКА ЖІНКА НА МІЖНАРОДНЬОМУ ФОРУМІ В МИНУЛОМУ

Докінчення

Третя міжнародня жіноча організація це МІЖНАРОДНЯ ЖІНОЧА ЛІГА МИРУ І СВОБОДИ. Обидві попередні організації уникали політики, проте Ліга цілковито нею була зайнята. Цю організацію засновано 1915 року в Газі, цілі її були: справа розброєння, права усіх народів, рівноправність жінки і ін. Українкам з цією організацією не було цілком по дорозі, бо вона була пацифістичною і лівою, але українки таки і туди пішли, щоб і там нав'язати зв'язки і в цей спосіб допомогти українській справі. Знову ж незаступна Ганна Чикаленко-Келлер поїхала репрезентувати українок і вже на самому початку зазначила наше розуміння справи:

"членам вільних і незалежних країн тяжко зрозуміти болючий елемент у національних почуваннях народу, що, як український народ, віками зазнав насилля збоку своїх сусідів: мені здається, що ірландці могли б нас цілком зрозуміти. Проте твердо сподіваємося, що дух міжнароднього порозуміння візьме гору і в нашій батьківщині, як і скрізь, і для того ми будемо працювати."⁹

Слова Г. Чикаленко-Келлер попали навіть у пресові звітлення і з'єднали нам симпатії, головню ірландок.

Після першого виступу Г. Чикаленко-Келлер українки мусіли зорганізувати свою Філію Жіночої Ліги Миру і Свободи, що й зробили. Зразу тимчасову організацію у Відні, а згодом все перейшло до Львова. Головою української Філії була Блянка Баран-Бачинська.

Польки й тут вмішувалися і робили всякі домагання від свого уряду, щоб утруднити організації працю. Наприклад, коли сенаторка Олена Левчанівська повернулася з Відня, де відбувалися засідання однієї із Комісій Ліги, і мала зреферувати свою працю на сходинах української секції у Львові, директор польської поліції у Львові прийшов на збори і заборонив, що-будь про це говорити та ще й погрозив. Згодом українська секція пішла у підпілля і діяльність була дуже обмежена. На Конгрес 1929 року до Лондону польський уряд не видав Б. Баран-Бачинській пашпорту, і українок там не було. Все ж таки філія вислала докладні звіти, меморіяли, в яких обговорено українське політичне положення. В 1929 році приїхала до Львова президентка французької секції Ліги, п. Древе, і вона ближче познайомилася з українською спільнотою та їхніми політичними умовами. Була вона теж на авдієнції у митрополита А. Шептицького, яка тривала півтора години. "Митрополит своєю блискучою французькою мовою так захопив пані Древе, що вона, вийшовши з митро-

Проф. Софія Русова

полічої палати, сказала до Б. Баран-Бачинської: "Знаєте, мені здавалося, що це сам Бог передо мною."¹⁰

На Конгрес Ліги 1932 року, який відбувся в Греноблі, виделегувано С. Русову та Харитю Кононенко. Вже на цьому Конгресі були видні певні неприхильності до Советського Союзу. Але не зважаючи на неприхильне відношення до українок, нашим делегаткам все ж таки вдалося піднести деякі болючі справи щодо становища українського народу під Советським Союзом, Польщею, Румунією, Чехословаччиною. Софія Русова відважно і голосно поставила рішучий запит "яке є відношення Ліги до советського уряду, який є урядом терору, насильства та безмежної диктатури над народом."¹¹ (Жіноча Доля, 1932, 15 липня). Вона заторкнула теж справу політичних в'язнів. Всі ці виступи українок викликали зацікавлення українською справою між делегатками та журналістами. Місцевий часопис "Малий Давфінець" помістив промову С. Русової з коротенькою дуже теплою передмовою про саму делегатку, яку назвав "Апостолом України"

Софія Русова їхала ще раз репрезентувати українок на Конгресі Ліги 1937 року в Лугочовицях, Чехія. На цьому Конгресі обговорювалося питання колоніальне і знову ж це дало змогу С. Русовій виступити зі словами на цю тему в якому вона каже таке:

"Колоніальне питання дуже важливе, бо воно торкає інтереси мільйонів людей. На жаль, зміст слова колонія зовсім не означено. Чи кожна завойована країна стає колонією тої держави яка її завойовала?... Мій край не є колонією, але він силою завойований і експлуатований гірше, від якої колонії. Він продукує величезні багатства збіжжя, але населення його не бачить. В краю найбагатшому на всю Європу майже щороку голод косить тисячі жертв. Число населення зменшується... Цей край не так далеко від вас, як Абесінія, але який лежить в Європі — це Україна. Я хотіла б щоб Міжнародня Жіноча Ліга Миру і Свободи означила, яка є різниця між колонією і завойованою країною та поскільки допустима їх експлуатація.¹²

(Жінка, 1937, ч. 15/16)

Ліга після війни стала цілковито лівою і українки туди більше не належать.

Крім цих трьох могутніх організацій, маємо безліч інших міжнародних середовищ, до яких українки могли б і повинні належати. Наприклад, існує Міжнародня Кооперативна Гільда, до якої свого часу належали українки — можуть і сьогодні. Маємо ще Міжнародню Організацію Жінок Університетів, Міжнародню Жіночу Католицьку Лігу, Світовий Рух Матерів (сюди належить СФУЖО), Союз Католицьких Жіночих Організацій і ін.

Дальша праця в Міжнародніх Жіночих Організаціях може бути ведена крайовими організаціями, які увійдуть в склад міжнародніх жіночих рад даних країв. На ширшому масштабі можемо і повинні вести працю з рамени СФУЖО, яка координує в першу чергу майже всіма українськими еміграційними жіночими організаціями.

Це є лиш дуже загальний нарис праці на

міжнароднім форумі української жінки головно в його початках, і я не вхожу в сьогоднішню працю на міжнароднім терені. Одну річ хочу підкреслити, що жінки які брали участь в міжнародніх організаціях, були високо кваліфікованими, вони мали добру освіту, наукові осяги, орудували багатьма мовами, орієнтувалися в дипломатичних правилах публічної поведінки і розмови, які вони вели, не були лиш на українські теми, але й на різні теми світової культури. Приязні, які закріплювалися на таких міжнародніх форумах тривали довгими роками, і з цієї причини про українську справу в тих роках не забували, і завжди знайшовся хтось, хто виступив в нашій обороні, як це сталося в Цюріху, Стамбулі і ін.

Головна ціль українських делегаток на міжнародні конгреси була пропагувати українську справу. І хоч українські делегатки були дуже різних поглядів, коли приходило до праці на міжнароднім терені, всі вони співпрацювали зі собою, не перешкождали одна одній в роботі, а лиш єднали свої сили, щоб здобути голос на міжнароднім форумі та якнайкраще зарепрезентувати українське жіноцтво.

Дітки як Ганна Чикаленко-Келлер, Софія Русова та інші вели свою працю в далеко більш несприятливих обставинах, ніж ми маємо сьогодні, але їхня систематична, безперервна праця принесла велику користь українській жінці та українському народові.

9. Чикаленко-Русова, Г. "Міжнародня Жіноча Ліга Миру і Свободи" "Наше Життя", грудень 1952, стор. 4

10. Бачинська, Б. Українська Секція Ліги Миру і Свободи" "Наше Життя", грудень, 1954, стор. 3 - 4.

11. "Жіноча Доля", 15 липня, 1932.

12. "Гарні ідеї і важка дійсність", "Жінка", ч. 15/16, 1937

"КАРНАВАЛ ІСТОРІЇ" ЛЕОНІДА ПЛЮЩА В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

На книгарських полицях появилася в перекладі на англійську мову біографія Леоніда Плюща п. н. "History's Carnival" A Dissident's Autobiography. By Leonid Plyushch. Harcourt, Brace, Jovanovich. Книжка обіймає 429 сторінок, на яких автор говорить про нелюдські методи, якими старалися "власть імущі" в СРСР зламати його психічно і фізично. На англійську мову переложив та редагував цей твір Марко Царинник.

Нью Йорк Таймс в недільному огляді книжок (Book Review 20. V. 1979) помістив вичерпну й дуже прихильну оцінку цієї книжки. Рецензент, відомий критик і науковець Пітер Ріддевей, пише про автора, як про винятково обдарену і атрактивну індивідуальність, людину з "допитливим інтелектом"

"History's Carnival" поміщена в списку вибраних книжок (bestseller) в N. Y. Times.

Українська преса теж відмічує появу цієї книжки. Згадаємо тут про редакційну статтю поміщену в щоденнику "Америка" з 22 травня 1979 р., де читаємо

З багатьма його твердженнями можна погоджуватися або ні. Одне певне — Плющ це український патріот, який багато зробив й надалі робить для української справи на міжнародньому форумі.

На закінчення статті "Америка" наводить слова що їх сказав В. Мороз, 12 травня в Нью Йорку:

"Я прийняв би на Україні будь-який уряд, під будь-яким кольором аби він був українським, аби він стояв на позиціях самостійництва... Мої погляди не є ліві, але то не значить, що я відкидаю українську молодь лівих поглядів!.. Будьмо різних поглядів, але в межах духовного українства. Сперечаймося, але не йдім за розумом до чужинців. І навіть як сваримося, навчимося сваритися так, щоб не було сварки..."

Побажаним було б, щоб цю книжку прочитало якнайбільше не тільки українців, але щоб вона найшлася у можливо всіх американських бібліотеках.

Уже від ряду літ раз у рік навесні з'їжджаються голови Округних Управ до Нью-Йорку, щоб спільно з Екзекутивною СУА розглянути пророблену працю і намітити напрямні на наступний рік.

Така конференція відбулася 26 і 27 травня б.р. Проводила нею голова СУА Іванна Рожанковська, що в своєму слові пригадала, як постали Округні Управи, і порушила ряд проблем організації.

Присутні голови Округних Управ: Рома Дигдало — Дітройт, Наталія Даниленко — Філядельфія, Оксана Щурова — Нью-Йорк, Іванна Мартинець — Північний Нью-Йорк, Лідія Гладка — Нью Джерзі, Ірена Кашубинська — Огайо, Марія Семків — Чікаго, Ірина Скочдополь — Нова Англія. У дискусії над словом голови присутні поділилися проблемами їхніх Округ, які взяли до уваги Комісія ухвал.

З черги Іванна Ратич, фінансова секретарка СУА, у своїй доповіді "Фінансовий стан організації" з'ясувала головам Округ, що їхнім завданням пояснити членкам, на що Централя потребує фондів. "Щоб дійти до здійснення певних візій, членство мусить позбутися льокального патріотизму. Щоб осягнути цілі, треба виробити патріотизм СУА", — сказала Іванна Ратич. Як приклад зрозуміння, що Відділ це частина організації, подала 28 Відділ (Нью Джерзі). Цей Відділ одержав від пок. Семена Маґаляса запис у сумі понад 4000 дол. Відділ передав цю суму до Головної Управи, яка доповнила її до висоти 5000 дол. і склала на окреме конто. Відсотками буде розпоряджати Відділ в порозумінні з Головною Управою, а будуть вони призначені на цілі СУА. Іванна Ратич склала на руки голови Округу Нью-Джерзі Лідії Гладкої подяку за гідну наслідування поставу Відділу. "Перед нами великі завдання, зокрема видавничі, які вимагають фондів", — закінчила І. Ратич.

Усі голови Округ підготували короткі доповіді на різні теми пов'язані з працею організації.

Оксана Щурова обговорила тему творення нових Відділів та здобуття нових членок через: а) придбання членства до існуючих Відділів, б) творення нових Відділів і в) придбання т.зв. вільних членок.

Наталка Даниленко у своїй темі "Виховна ділянка СУА" ствердила, що у зв'язку з Роком Української Дитини СУА пророблює поважну роботу на місцях. Перед референтурою Головної Управи завдання інформувати громаду про досягнення і плани СУА у виховній ділянці.

Рома Дигдало опрацювала тему "Знання української мови — ціль і засоби" В підсумках сказала: "Скільки знання і любови до всього що українське винесуть діти з рідної хати, коли підуть в мандрівку життя, залежатиме від їхніх батьків, а чи захочуть продовжувати, поглиблювати свої знання і передати їх своїм дітям — залежатиме від їхнього характеру і світогляду".

Марія Семків говорила про "Значення Україн-

Д-р Богдан Цимбалістий — голова Українського Музею промовляє під час вечери ("Конференція голів Округних Управ"). Зліва Марта Цимбаліста, Іванна Мартинець, Рома Дигдало, Оріся Скочдополь, д-р Богдан Цимбалістий, Іванна Рожанковська, Оксана Щурова

Dr. Bohdan Cymbalista — head of the Ukrainian Museum, speaking during a Conference of District Heads. From left to right: Marta Cymbalista, Ivanna Martynetz', Roma Dyhdalo, Irena Skochdopol, Dr. Bohdan Ivanna Rozankowska, Oksana Szchurova.

ського Музею як крайової установи" Застановилася над тим, як здобути членів і фонди для музею за допомогою членок СУА.

Ірина Скочдополь з'ясувала спосіб переведення реєстрації предметів народнього мистецтва на терені Округ.

Лідія Гладка у доповіді "Центр фотографічної документації українського поселення в США" незвичайно цікаво пояснила техніку праці у збиранні матеріалів, підкреслюючи значення збірок світлин і поштових карток.

Іванна Мартинець подала засоби приєднання передплатників "Нашого Життя" та налагодження фінансової бази журналу.

Ірена Кашубинська опрацювала тему "Як творити бюро Суспільної Опіки і стипендійна акція СУА"

Не зупиняюся довше над поодинокими доповідями, які частинно будуть поміщені в "Нашому Житті"

Оля Гнатейко — вільна членка Екзекутиви поінформувала голови Округ про акцію допомоги потребуючим, яку переводить СУА.

Господарем була Округна Управа Нью-Йорку. Полуденки приготували 1-ий і 82-ий Відділи, сніданки — господарська референтура Округу, а вечерю — 64-ий Відділ СУА. На вечері були присутні голови Відділів і членки Округної Управи Нью-Йорку. Запрошеними гістьми були Марта і д-р Богдан Цимбалісти. Д-р Богдан Цимбалістий, голова Українського Музею, у своєму слові підкреслив

Докінчення на ст. 20

Львів — собор св. Юра

ІГОР КАЛИНЕЦЬ

АРХІТЕКТУРА

Чуже проколювало небо готикою,
хмурився химерами модерн,
рябіла східня екзотика,
щоб я помер.

Але я ріс вежею Успення,
видирався з сутеренних зажур,
щоб згодом
струнким і упевненим
став всім на голови
Юр.

Львів. Успенська церква.

ЛИСТ ЗВІДТІЛЯ

"Наше Життя" одержало листа, який написала до знайомих в США Ірина Стасів-Калинець. Ділимося тим листом з нашими читачами. Напевно прочитаєте його із зворушенням, а теж з подивом для тих, які вміють так глибоко переживати й відчувати.

Ірина Стасів-Калинець та Ігор Калинець перебувають тепер на засланні після відбуття кари в лагерьх. Ірина Калинець одержала дозвіл на відпустку і мала можливість відвідати рідне місто.

прийшлося збиратись у мандрівку до Львова. Побачити рідне місто, родичів, друзів та знайомих після семилітньої відсутності — то не абищия. Летіла я літаком, з Балею до Чіти, з Чіти до Москви, з Москви до Львова. Політ над Сибіром — як над розпростертою доли картиною. Найцікавіше було в польоті (вже назад) — схід сонця. Ми летіли тоді назустріч сонцю, і барви, що сяйнули в ілюмінатор — неймовірні, а враження таке, ніби ти присутній при народженні життя.

У Львові по-весняному тепло, лагідно, завітчано. Я ж його не обійшла, це місто, — облетіла прожогом, до задухи в грудях. Спогад — це кадри і ці кадри завше в пам'яті. Кадри воєнного (повоєнного) міста — розвалені будинки, покоцюрблені вулиці, берізки на зламах мурів. Його приводили до порядку вперто і щиро — розчищали, садили сквери і парки. Дерева мене завжди хвилюють. В такі могутні розрослись сажанці за оперним театром — ми їх садили школярами. І довкола нашого дому — по Зеленій — зелено, густо. А ще ніби недавно ми ходили туди з Ігорем на побачення, це була околиця Львова (нині вже не околиця, нині це вже близько центру), ходили, не підозрюючи, що тут буде наше помешкання, тут ростиме наша дочка, звідси поїдемо в далеку мандрівку — на кінець світу. Львів змінився? Це, запевне, не те слово. Він вигарнів, вичепурився, забатів. Я ще пам'ятаю брудні базарчики, попольські базарчики — тепер там ласкаві сквери. Пам'ятаю недолугі, бо безталанні в пошуку намагання прикрасити місто в скульптурки оленів, сарн, яскраві фрески... Тепер художники вимогливіші, прикраса міста — справа честі, гордості, престижу. Знаєш, це щось неймовірне — проекти оновлення Львова, пам'яток тощо, тут уже свідомо любов до міста, гордість, щаслива гордість за нього. Виринають на поверхню древні мури, повні загадковості і краси, ажурова вежа Корнякта вибілена до прозорої чіткості, не лишає в спокої найхолодніше серце, до жовтого блиску наярені старовинні брами і тьмяно відсвічує узорчастий метал... А довкола Львова — цілі масиви нових будинків, розкинені щедро і багато; де донедавна будиночки купчилися, як покупці на ярмарці, тепер будівлі летять легко і стрімко, бо місто в розростанні не має спину. Реставрується львівська гордість — оперний театр. У просторих магазинах впізнаю мистецьку руку своїх товаришів-художників, що "одягнули" стіни в колір і кераміку. Я ще пам'ятаю, як недавно виборювався кожен найменший проєкт, і думаю, що тепер їм значно легше, бо краса перемагає. А художники (що ж, на те вони і художники!) завше невдоволені, їх фантазія заносить ще далі, яке має що показати. Бо всі завжди знали, відчували, що Львів — то попелюшка, яку лише треба відмити й одягнути. В осінні вечори чи у весняний дощ, в ранковому світланці чи в полудневу щедрість мені раптово відкривався, як обличчя з-під фати, якийсь будинок, площа, храм. То було миттєове осяяння.

Сьогодні, завдяки закоханим у рідне місто митцям, воно зловлене, затримане, збережене...

Обійшла я частину львівських церков — то нелегко, бо натовп, як ріка, вливається до повноводдя, до безруху тісноти, запружені вулички і подвір'я. І це в звичайну неділю, а що ж діється у свята? Храми не ростуть вздовж і впоперек, а людей все більше та більше! А в храмах — вишивки: нові, яскраві, багаті. Неймовірна праця! Я задирала голову з-поміж чужих потилиць, стиснена як сливка в банці, заплакана від звучання давно не чутих пісень Богослуження, — а вгорі, над іконами, іскрились п'яти-шестиметрові вишиті в найдивніші узорі рушники. Є щось неземне в прив'язаності людей до храму, бо храм став храмом завдяки людській присутності — вони оживляють його до духовної величі, надають йому того внутрішнього змісту, без якого безсенсовне наше життя, бо не в самотній молитві, а в могутній ріці своїх однокровних, впізнає себе людина частинкою вічності, всемогутнього Єдиного. Так само, запевно, чують себе турки в мечетях, індуци в тиртах. А що ще треба слабій, смертній істоті? В цьому місті теж чується подих вічності. Древні мури, що колись покликани були служити чужій волі, нині виринули загадковою красою. Та загадковість — не колишне їх призначення, а те, що їх підводили руки тих, хто виріс у цій землі, чиї нащадки знову зняли намуп часу. Промчалися століття, а будівничі — живі. Ми обійшли невблаганну історію, як нині обходимо ці мури, і вічність — наша. Деколи мені сняться дзвони — їх дуже бракує цьому місту.

В аеропорті Дзвінка прощалась зі мною з сльозами на очах, аж довела до сліз усіх присутніх, а відпроваджувало мене чимало рідних і друзів, здебільшого жінки (прийшла ера жіноцтва, хіба ні?). І в сибірські сніги привезла я проліски з України, вербові котики і тепличні гвоздики та тюльпани. Прив'яли трохи, але ще живі стоять у воді...

Хоч була я у Львові якраз на Шевченківські дні, не довелось побути на жадному літературному вечорі, бо минулися їх часи, а спрагли Кобзаревого слова львів'яки чимчикують у забуті села, де ще наївних це свята традиція... Найкращий з моєї пам'яті вечір був у 59 році, в театрі ім. Заньковецької, ще досі мені боляче-щасливо від того стрімкого стояння під час "Заповіту"...

Була ще у Львові на чудовій виставці графіка Остафійчука, виставка в Картинній галерії, три залі злет митця, дивовижний талант, помножений на впертість, бо з таким талантом витримати може тільки впертий. Тут музикою лаконічних ліній і площин знову продзвеніли мені думи, народні пісні та перекази і чудодійні новелі Стефаніка... Така була мені львівська весна-проліска.

Ірина К.

"НАШЕ ЖИТТЯ", ЧЕРВЕНЬ 1979

Львів — Оперний театр

БАБАЙ

ІНТЕРМЕЦЦО

Ходім. Вулиць багато.
Найкраще йти удвох.
Ми не заблудимось.
Не меркнуть слава,
Ні доброта,
Ні вірність,
Ані страждання.
Поглянь: собор св. Юра.
Ми не заблудимось.

Вже червень устає.
В сандалях діти.
Ти кажеш: приморозок.
Ти кажеш: листопад.
Але цвітуть каштани!
Цвітуть, цвітуть!

Ходім. Вулиць багато.
Найкраще йти удвох.
Того, що в нас, не розділити.
Ми не заблудимось.
Це наше місто.

Львів. Ринок. Зліва — фонтанни.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE ·
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ ДЛЯ ПУБЛІЧНОГО КОРИСТУВАННЯ
СЕРЕДА, СУБОТА, НЕДІЛЯ: год. 1-5 ПО ПОЛ.
П'ЯТНИЦЯ: ГОД. 3-7 ПО ПОЛ.
В ІНШИЙ ЧАС, ЗА ДОМОВЛЕННЯМ: ТЕЛ. (212) 228-0110

АМЕРИКАНСЬКІ ФОЛКЛЬОРИСТИ ВІДВІДАЛИ МУЗЕЙ

В днях 18 — 21 травня відбулась конференція "Фолкльор у місті Нью-Йорку" що її спільно влаштували Нью-Йоркське Фолкльористичне Товариство і Російський Відділ Гантер-Коледжу у співпраці з кількома установами. До програми конференції входили наукові і популярні лекції, концерти, показ фільмів і екскурсії.

В неділю 20 травня екскурсія під керівництвом професора Алекса Александра (Гантер Коледж) оглядала український район Нью-Йорку. До маршруту екскурсії був також включений Український

Музей. Пояснення групі давали директор Музею Марія Шуст і куратор Оксана Грабович.

В понеділок 21 травня Музей відвідала група, що мала в програмі огляд сховищ музеїв, архівів та науково-дослідчих установ, що мають етнографічні колекції. Група складалась переважно з професорів етнографії і дослідників з різних міст Америки. Зокрема в групі була Елена Брадунас, директор Американського Центру Вивчення Народного Побуту, що міститься у Вашингтоні. Екскурсанти оглянули Український Музей і етнографічну колекцію у сховищі, пояснювала куратор О. Грабович. Елена Брадунас сказала, що серед малих музеїв в Америці Український Музей вирізняється своїм модерно устаткованим сховищем.

САТАНА І ЧОРТИ У НАРОДНІХ ВІРУВАННЯХ

"Народні вірування в сатану, чортів і злих духів" — таку доповідь прочитав етнограф д-р Іван Сеньків 5 травня 79 р. у рамках освітньої праці Українського Музею.

Д-р І. Сеньків постійно живе у Західній Німеччині. Він студіював етнографію в університетах Варшави і Берліну, де здобув докторат. Працював в Етнографічному Музеї у Берліні, а пізніше в науковій бібліотеці у Дортмунді. Надрукував ряд наукових і науково-популярних праць, зокрема популярні статті з етнографії містив у журналі "Наше Життя"

Останніми роками д-р Сеньків працював над темою народніх вірувань про походження чортів, їх вдачі в уяві народу і боротьби з ними.

У своїй доповіді д-р Сеньків подав багатющий матеріал про українські народні вірування у чортів, рештки яких залишились і до сьогодні. Наприклад, бур'ян чортополох і нині увесь не виполюють, щоб

він беріг від чортів. Народні уявлення про чортів помішалися з християнськими поняттями про сатану, який спокушає людину до зла. В народній побут увійшли звичаї ставити знаки хреста на хатах. Великомученик Микита вважається борцем з чортами. На Східній Україні чорт виступає у постаті змія. Тема фолкльору — змієборство.

Замовляння проти хвороб, що їх начебто спричинили демони, вживаються й сьогодні.

Після доповіді була музика: зареєстровані пташині співи весною, символ відродження природи, перемоги добра над злом.

Але д-р Іван Сеньків не тільки говорив у своїй доповіді про "добро" і "зло", він теж вчинив добро, даруючи на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 100.00 дол. Присутній на доповіді брат доповідача Михайло Сеньків з Ганноверу, Па, і собі пожертвував 100.00 дол. на Український Музей.

НОВІ ФОРМИ ПРАЦІ ДЛЯ ПРИЄДНАННЯ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Група ентузіасток розбудови Музею і кілька пластунук приклали сил і таланту, щоб улаштувати у будинку д-ра Євгена і Лідії Грабарчуків у Сідер Гров вечір Українського Музею.

Мета вечора була: познайомити численних гостей з працею Музею та приєднати нових членів, а ще й послухати гру на піано молодій піаністці Юліяни Осінчук та гру на скрипці проф. Володимира Третяка при фортепіановому супроводі Таїсси Богданської.

Всі кажуть, що вечір пройшов добре й наслідки його добрі. Приєднано п'ять нових членів, а теж мецената в особі д-ра Б. Цимбалістого, який жертвував 1000 дол., та одного добродія д-ра О. Терща-

Юліяна Осінчук — піаністка під час прийняття на цілі Українського Музею

Juliana Osinchuk, pianist, playing during a benefit dinner for the Ukrainian Museum.

Проф. Володимир Третяк — скрипаль і Таїса Богданська — піаністка під час прийняття на цілі Українського Музею Prof. Volodymyr Tretiak, violinist, and Taissa Bohdanska, pianist, during a benefit dinner for the Ukrainian Museum.

ківця, який жертвував 500 дол. На вечорі були присутні ще два меценати Українського Музею — д-р К. Рогозинський та д-р Б. Филипчак, та один добродій — д-р Я. Ставничий.

Кілька людей, що дістали запрошення на вечір, а не могли прибути, надіслали пожертви на Український Музей в сумі 530 дол.

Комісії збирання фондів і членства плянують організувати подібні вечори в інших містах та містечках: знайомити громадянство з роботою Музею, приєднувати нових членів і збирати фонди.

Комітет, який організував прийняття в домі п. Ліди і д-ра Євгена Грабарчуків. Зліва: Ліда Грабарчук, Оля Ставничча, Таня Бутович, Віра Тершаковець, Оксана Третяк, Ольга Третяк.

Committee which organized a benefit dinner in the home of Dr. Eugene and Mrs. Lida Hrabarchuk. From left to right: Lida Hrabarchuk, Olya Stavnycha, Tania Butovych, Vira Tershakovetz, Oksana Tretiak, OIha Tretiak.

СПРОСТУВАННЯ

В травневому числі "Нашого Життя" на сторінці Українського Музею (ст. 7) у списку жертводавців на Український Музей, подано помилково що 10.00 зложив Ігор Манчин. Повинно бути: **Наталка Мухина.**

Просимо вибачити

Жертводавці музею — ст. 20

Директор Музею

ЮРІЙ СТЕФАНІК ПРО "МИР ОЛЕНИ ТЕЛІГИ"

Редакція "Нашого Життя" у співпраці з Об'єднанням Письменників "Слово" запросили з доповіддю про Олену Телігу Юрія Стефаніка, користаючи з його приїзду до Нью-Йорку.

Доповідь попередила стаття Остапа Тарнавського про автора доповіді, яка була поміщена в "Свободі" й "Америці"

Вечір відбувся 12 травня ц.р. в домівці США, при численно зібраній, добірній публіці. Відкрив його голова "Слова" Остап Тарнавський, вела ред. Уляна Любич.

На прохання організаторів Юрій Стефанік попередив доповідь інформацією про збірники "Слова", які уже втретє видаються у Канаді. Саме появився 7-ий збірник, а у підготовці 8-ий. Доповідач заохочував до передплатування цього видання.

Перед головною доповіддю Ляріса Кукрицька деклямувала вірш Олени Теліги п.н. "Відвічне", присвячений присутній на цьому вечорі, поетесі Наталі Лівицькій-Холодній, яка була у дружніх відношеннях до Олени Теліги.

Юрій Стефанік розказав про зустрічі з Оленою Телігою, характеризує поетку, як цікаву повну цару жінку, а теж про її чоловіка Михайла Телігу. Окрема частина доповіді була присвячена збірни-

кові "Олена Теліга", який видав Український Золотий Хрест в США, а редагував О. Жданович.

Ляріса Кукрицька та Володимир Лисняк, мистці слова, деклямували вірші Олени Теліги і цим закінчився цей гарний вечір.

ВИХОВНА РЕФЕРЕНТУРА ПРИ ГОЛОВНІЙ УПРАВІ З НАГОДИ УКРАЇНСЬКОГО РОКУ ДИТИНИ ПРОГОЛОШУЄ

КОНКУРС

НА НАПИСАННЯ ТВОРУ ДЛЯ ДІТЕЙ (казка, оповідання, п'єса тощо — прозою або віршом). Перша нагорода — 200 дол., друга — 100, третя — 50 дол.

Реченець конкурсу — 1 листопада 1979 р. Твори слід пресилати в трьох копіях під псевдонімом, а прізвище подати окремо в запечатаному конверті, на адресу:

Mrs. Irene Lonchyna
20175 Lumpkin
Detroit, MI 48234

*Ой, на Івана ой, на Купала
Красна дівчина зілля копала,
Квіти збирала, віночки плела,
Далі водою їх пускала.*

*— Плинь віночку, по синій хвилі,
Поплинь віночку, де живе милий!...*

Вже пізня ніч. Дівчата, залишивши хлопців, щоб продовжували свої гри, поспішають до річки. Вони всі прикрашені вінками з різного чародійного зілля, а в руках свічки. Ідуть вони швидко, майже безшелесно. Кожна зосереджена в собі, в своїх думках, бо ж має відбутися ще одна подія, чи не найважливіша, у цю зачаровану ніч: пускання вінків по воді. Від того як плистиме вінок по воді, буде залежати чи одружиться вона цього року, чи ще прийдеться їй дівувати.

Ось вони вже на березі річки. Швидко стягають вінки з голів, прикріплюють до них засвічені свічі, і одна за одною кидають їх легенько на воду. Темна нічка раптом загаряється десятками освітлених вінків, які мерехтливою стрічкою пливають по спокійному плесі води. Це ж темносине небесне склепіння з золотими зірками, раптом опинилося у воді.....

Вінки пливають, а за ними ідуть берегом дівчата, співаючи пісню:

*В гаю зелененькім соловейко щебече,
Соловейко щебече; —*

*Там дівчина мила, віночок пустила,
З барвіночку, з барвіночку.*

*— Плинь, плинь віночку, гарний з барвіночку.
За миленьким, за миленьким*

Співаючи, вони пильно стежать за своїми вінками. Вірять, що вінки віщуватимуть їхню долю. Якщо вінок плистиме рівно, то дівчина напевно одружиться ще цього року. Не віщує дівчині нічого доброго вінок, який десь зупиниться на корені, або свічка на ньому згасне, або, не дай Господи, загубиться.

Ось один вінок хвиля посунула на другий берег: це певне, вона одружиться в ті сторони.

Хлопці також не дармують. Про те, як виглядає вінок розказала кожному його мила. Ось там кілька хлопців повсідало в човен і пливають за вінками. Завтра, напевно, будуть показувати дівчатам скільки вінків наловили.

А дівчата співають:

*По садочку ходжу, виноград саджу.
Посадивши тай поливаю.
Ой поливши тай нащипаю
Нащипавши віночок зів'ю,
Віночок зів'ю на воду пущу:
Хто вінок пійме, той мене візьме.*

Така картина з минулого, повторювалася сотні, або й тисячі разів в житті наших предків. На загал

С. Геруляк — Графіка.

старовинне Свято Купала, як і багато інших оповите таємничістю. Лише до певної міри із зібраного фолкльорного матеріалу, як записів від поодиноких осіб, купальних пісень та інших, можна відтворити поодинокі сцени цієї містерії, як також зрозуміти її символічне значення. Коли Свято Купала є в головному святом плодючості і відродження природи, пускання вінків на воду має інший зміст. В цілому циклі святкування, цей малий фрагмент є замітний тим, що в ньому головну роль відіграють молоді, неодружені жінки. Цей ритуал найкраще відзеркалює світогляд тодішніх дівчат і їхні бажання, стремління, побоювання. Немає сумніву, що найвищим ідеалом дівчини було одружитися і zaloжити нову родину. Всі її бажання і діла були звернені в напрямі найшоршого осягнення цієї мети. Вона, як людина, могла себе виявити виключно в ролі жінки і матері. Іншого виходу не було. Залишатися неодруженою було найбільшим нещастям. Тому, для сповнення цієї найголовнішої події в житті молоді дівчини, вона вживала всіх засобів, які були в її можливостях.

Наші предки вірили в силу слова і дії, а тим самим у вищість духа над матеріальним світом. Думка висказана у відповідний спосіб, пісня, молитва, заклинання мали вплив на події життя. Так створився ритуал, а тим самим предмети чи дії набрали символічного значення. На приклад вода

стала символом очищення, духовного відродження; вінок символом дівочтва, чистоти, незайманості. В народніх піснях, загублений вінок це втрата дівочтва. В купальній пісні: "хто вінок пійме, той мене візьме" символізує подружжя.

Ці два символи, вода і вінок, чітко виступають в купальному ритуалі пускання вінків на воду. Колись молоді дівчата розуміли символічне значення певних подій і предметів і вміло їх вживали для досягнення бажаної мети: скорого і щасливого подружжя.

Все те вже пісня минулого. Змінилося становище жінки, хочеться вірити, на краще. Натомість в нашому житті вже немає місця на окремі ритуали які збагачували емоційне і духове життя наших предків. Все те багатство зібране довгими століттями безповоротно пропадає. А жаль. Хотілося б хоч раз в житті пережити таку містерію: в зачаровану Святоіванську ніч з далека почути:

"Ой, на Івана, ой, на Купала

Опанас Заливаха. Олія.

Opanas Zalyvakha — a painting.

НАША ОБКЛАДИНКА

Картина на нашій обкладинці це твір Опанаса Заливахи.*

Він народився 26. XI. 1925 року в селі Гусинці на Харківщині. Коли мав кілька років, сім'я (батьки, два брати, сестра) переїхала на Далекий Схід. Там Панас ріс, учився в школі, починав працювати. Про цей період його життя мало відомо. В одному з листів із табору Заливаха пише: "Для мене це продовження тих гуртожитків, в яких я прожив коло двадцяти років" З розповідей відомо, що працював якийсь час пічником та на інших подібних

роботах. Потім учився в середній художній школі при Ленінградській Академії художеств, в Ленінградському державному інституті живопису, скульптури, архітектури ім. Репіна Академії художеств СРСР, який закінчив 1960 року по майстерні В. І. Орешнікова.

1957 року Заливаха приїжджає на практику в Косів Івано-Франківської області, де вперше ближче знайомиться з Україною: мовою, етнографією, духовним життям. Все це робить крутий злом у світовідчужанні художника. Повернувшись до Лені-

граду, читає українські книжки, вивчає мову. Знову на Україну приїжджає влітку 1959 року. Побував на узбережжі Азовського моря, потім майже місяць був на Чернігівщині (село Буримка). Записує пісні, цікавиться етнографією.

Після закінчення інституту одержує призначення в Тюмень (Західний Сибір), в художній фонд. Був головою художньої ради в Тюмені. Їздив на крайню Північ (Ханти-Мансійський національний округ), в Тобольськ на могилу Грабовського. Його роботи закуповує Тюменська

Докінчення на ст. 28

Опанас Заливаха. Обличчя. 1964-65

Опанас Заливаха. "Борітєся — поборєтє" — мозайкова картина 1964

ПРОГУЛЯНКА

**Карпати, Карпати,
Зелені Карпати!..**

Це була собі легка, дуже приємна, цілком несподівана, прогулянка в гори, в сусідстві з чудовим смерековим лісом. Так, зовсім несподівана, як цей теплий соняшний ранок після довгої, неспокійної, вітряної ночі. Легка і безтурботна, як біг дитини за метеликом, а гарна, як усі ті години нашої прогулянки.

Отак, довго не роздумуючи, пішли собі обоє просто містом, головною вулицею, крізь гомін міського життя, крізь золотаві хмарки порохів, які здіймалися з-під колес і кінських копит на шляху. Вийшли на край міста і там уздовж гірського струмочка попід молодими стрункими ялинками подалися ген до тихого лісу, який, ніби закликаючи, виднівся поміж поодиноких дерев.

Двоє їх, це — вона і я. Вона, це — панна Люба... і я з нею. А хто я, нехай це нікого не цікавить, бо я... але хіба треба про мене багато говорити?

Тепер отут переді мною стоїть у шклянці гарненька китиця перших весняних квітів, — свідок нашої незабутньої

подорожі. А за вікном знов шумить теплий весняний дощ. Сім годин тому також падав дощ, але ж як тоді чудово гасала в хмарах молода блискавка і промовляв до нас перший в цьому році грім!

В нашому безжурному блуканні серед дерев не можна було знайти якоїсь певної мети, або чогось небуденного. Йшли собі так, як крутилася лісова стежка. Дивилися і раділи з того, як багато квітів було довкола. Панна Люба казала, що була тут учора і не помітила отих ніжних пахучих фіялок, он тамтих соромливих ключиків, які своїми китичками справді нагадували в'язанку ключів на кінці довгого ніжки-стебельця.

Наші сердечно-веселі хвилини бігли, як той гомінкий лісовий струмок, який стрибав собі з каменя на камінь зі сріблястим сміхом.

Нім вище в гори, тим ширше обрій, тим блакитніша замріяна глибока далечінь, яка кличе-приваблює в свої безмежні простори. Згори глянеш униз і бачиш чудово виконану якимсь незаним майстром-мистцем рельєфну краєвидну мапу. І так хочеться широких потужних крил.. от, махнув би ними і полинув би ще вище, ще даліше! Або он туди, стрімголов донизу, понад містом, коло самої дзвіниці... А то черкнути б кінцем крила в шаленому розгоні кипучі хвилі ще каламутного Дністра! Каламутний він, бо ще плачуть сніги, які помалу вмирають на ребрах он тої далекої сивої гори, високої-високої, ще вищої від нас. От туди б зараз, до неї!

Ми піднімаємося все вище і вище. Свіжий вітрець несе на легких прозорих крилах своїх хвилі лісових ароматів і відносить до широкої імлістої синьої долини уривки нашої розмови і сміху. Чи чує нас там хтось, далеко внизу? Ніхто. Ніхто не помічає і не бачить, не чує нас тут. А гори бачать і слухають наших веселих пустощів-балачок, наш сміх, бо... а чому ж тоді такі гарні вони? Для кого так розкішно встелилися різнокольоровими килимами, для чого так рясно і барвисто завітчалися? Та для нас, звичайно! І ще для того Сонця завжди всміхненого, завжди ласкавого, доброго, животворчого Бога, Батька всього живого на Землі... для Даждь-Бога весняного, для нашого любого Сонечка, для нього! І ми також всміхаємось до нього. І дзвенить наш веселий, молодий сміх, бринять струмочки безтурботної балаканини. Ми йдемо, — вона і я, — все далі і далі, все вище і вище, все ближче до неба.

Так. Дорога до неба. Просто круто вгору, до самої глибокої вологої блакиті. До білих, чистих, круглих, пухких хмарок, які плывуть собі повільно, як лебеді, понад горами, над лісом і над містом. А місто вже он далеко внизу, коло Дністра, а той в'ється скляною блискучою стрічкою і біжить ген аж за ледве помітний, імлістий обрій. Ми слідкуємо за всіма його петлями і кривульками звідси, згори. Ах, як просторо, як високо, неначе ми летимо над землею!

На першій горі, — до нашої мети ще далеченько було, ми щойно з молодого ліску вийшли, — нас зустрів тихий, легенький дощик. Щось приніс він з собою, з чимсь прийшов з-за темного густого старого лісу, прийшов і тихенько, пошепки почав нам розпсідати. І враз все навкруги завмерло і стихло, заслуhalося чарівної легенди, стародавньої, сивої такої, як отой сивий мох на столітніх смереках. Мрійно, солодкими пахощами, стримано дихав ліс, парувала зігріта, розніжена від сонця земля, ледве помітний димок розлягся по траві, поміж смerek, серед розсипаного каміння і квітів. Всі заслуhalися лісової казки, яку пошепки розповідав нам усім химерний жартівник дощ.

Та раптом проминуло чудо, скінчилася казка.

Вибігло з-за хмари сонце, сипнуло золотими стрілами по горах, заграв веселий вітрець, кигикнув якийсь птах, хтось незримий торкнув легенькими пальцями струни, які простягнулися між небом і землею, і зазвучала небувала, ще ніде ніколи не чувана, урочиста небесна симфонія. Один лише ліс не хотів так скоро забути недавньої казки: він потемнів, ще більше посинів і стояв притихлий, мовчазний, та інколи з глибоким сумом зідхав.

Ми брели краєм лісу. Зелені стрункі велетні лізли на круті схили, ніби юрба вояків-титанів, які рушили в бій на ворожий вал. У цьому лісі завжди чомусь сумно. Він завжди і страхає і вабить. Отак мабуть і на дні моря: так само темно, зелено і так само тихо, — думаю я. А панна Люба щебече, як жайворонок, і, як він, щедро сипле таким молодим, задиркуватим сміхом. Перестрибує через воду, яка кришталевим прядивом спадає по схилах гори, спотикається об корчі та каміння, щось підніме з-під ніг, злякається його, скрикне, кине — і так ми йдемо собі далі і далі.

А сонце тут таки добре гріє. Нам уже стає гаряче. Та байдуже! Он ходять хмарки та інколи нас і прикривають від спеки. Набіжить прозора тінь, як безжурна думка, обвіє легкий вітрець і знов прохолода, і можна йти спокійно далі.

Вже недалеко і наша мета. До верховини залишається ще кроків двісті, а може й більше, а там відпочинок і в нагороду за круту, трудну дорогу — розкішний, як мрія поета, краєвид. І раптом з обох боків, з кущів ліщини, веселою юрбою вибігають квіти... перейняли нам дорогу. Ми опинилися в полоні у них. Ми розгублюємося. Очі не знають, на чому зупинитися. Хороші ж які!.. і ця, і та, і он там... і ще! Боже мій, як же тут гарно! Які вони всі прекрасні! І як тут їх багато!.. Квіти, квіти! От вона, наша нагорода за трудну путь. Небо і сонце і ліс сипнули дорогочінними самоцвітами, і всі вони ожили і квітами стали. А може це янгол розсипав їх, коли вночі летів до Бога з молитвами праведних і це вони... і це отут ми знайшли їх і побачили? Може й так.

Панна Люба і я починаємо збирати квіти і складати собі китиці. А вони ніби самі йдуть нам до рук. А ось... що це? Га? Та що ж це, справді? Я дивлюся на панну Любу, а вона загадково всміхається і киває головою на південь, показує туди, під сонце, трохи направо від нього, за гору. Там це... звідтам чути. Ах, та це ж перший грім! Перший весняний грім, голос Бога-Саваота. Тепер чую і пізнаю його. Так, це він, він! І так, як це колись робили мої далекі пращури в таку хвилину, я падаю на траву і качаюся по ній зі сміхом і радістю. А сонце заглядає мені в очі то з одного, то з другого боку і теж сміється, сміється, як оті квіти у мене і у панни Люби в руках.

Гуркіт повторюється ясніше, кличе. Я схоплююсь, біжу нагору, роблю останні кроки і ось я нарешті на самому чубку гори. Мета досягнута, вона під моїми ногами.

Боже коханий, який же тут простір! Як далеко видно! Скільки повітря, скільки блакиті, сонця і волі! Які гори, як небо і хмари! Онде Дністер видно, побіг до далекого моря. А коло Дністра наше місто. А за рікою села розкидані. А он там ще далше внизу дорога — битий шлях на Угорщину, — в'ється, біжить, плутається серед гір і губиться жовтенькою завихлястою смужечкою-стрічкою десь посеред близьких і далеких, спокійних хребтів Карпатських. А панна Люба вже тут, коло мене. Термосить мене за руки, повертає до себе і показує в протилежний бік...

— Дивіться, он там, в долині... видите, видите? Он там, трохи вліво.

— Ага, виджу... бачу. О-о-о!.. які ж манусенькі!

Витягнулися коротким ланцюжком темні маленькі-малюсенькі пуделочка, а перед ними от така собі масюня забавка і з неї — пуф-пуф-пуф — тонесенькою чорною цівочкою дим витягається вбік.

— Це поїзд на Хирів — пояснює панна Люба.

— І в ньому люди... їдуть? — питаю наївно і недоречно.

— А певно.

— І вони там — от такі манесенькі?

— А так! Ще менші... менші за макові зернятка.

— А... хм... — заглядаю в її долоні...

І тут ми обоє вибухаємо таким щирим, сердечним сміхом, що аж гора під ногами здригається. Але ні, це таки знов був грім.

А поїзд тягнеться не поспішаючи, помалу, ледве рухається, — так далеко від нас до нього!

Сонце тут яке веселе, ласкаве і щедre! А на півдні, трохи на захід, навскіс під ним, прямо на нас лізе сіро-синє, волохате чудо і під ним зникають долини і гори, тонуть у темряві далекі села, тушкується широка панорама і от не розбереш, що там діється: чи то насувається кінець світу, чи то якась кара за чинсь провину, або ще щось? Лізе,

насувається, погрожує розкуйовдженою патлатою головою, заливає хвилястий обрій мрякою і каламутить, штрикає в усі боки блискавицями, наче зиркає хижими очима, і ричить, погрюкує... чи то на нас, чи то ще на когось.

— Треба поспішати, панно Любо! Годі квітів! Всіх їх нам аж ніяк не визбирати. Біжим!?

Назад дороги нема, бо задалеко. Тоді вниз, до села, назустріч хмарі. Нехай бачить, що ми не боїмось її. Ніби й не від неї тікаємо. Так-так, не боїмось, а все ж таки тікати треба, бо бути мокрому не хочеться.

Хутко, похапцем зриваю ще декілька ключиків, бо їх у мене занадто мало, і біжу слідом за своєю супутницею. А вона вже далеко, поглядає на небо, показує на хмару, яка насувається все ближче, і легким підскоком мчить вниз до села, яке тепер вже добре видно під горою, що опоясана потемнілою стрічкою Дністра.

Дощ уже почався. Ще, правда, десь далеко, але видно, що дощ там таки вже падає. Легким, прозорим, туманним серпанком прикрив дальні гірські пасма, і вони крізь дощову запону мерехтять, як неясні привиди, ніби намальовані несміливою рукою, заледве окреслені примхливим мистцем на затуманеному склі. Зрошена дощем далечінь зідхає такою ароматною свіжістю, таким запашним повітрям, що я мимоволі на мить зупиняюся і сильно та глибоко зідхаю на всі груди. Дивлюся туди, під хмару, яка вже проковтнула сонце, розкинувши по небі страховинні волохаті лапи, і от-от загорне ними увесь світ. Вже більше пів неба закрила її чорна грива. Серце наливається тривогою і страхом. І щораз ближче насувається на нас оця жадлива кудлата потвора, тим прудкіше летимо ми вниз серед кущів і смерек, по камінцях майже не розбираючи тепер дороги.

Але ні, не можу!.. Не можу, не можу! Цілий краєвид цієї хвилини такий невимовно гарний, що дух забуває і серце зупиняється від захоплення. Он там хребти полягали, наче поховалися один за другим і виглядають гострими чубатими гребенями одні з-поза других і ніби дражнять, кличуть, манять своєю далекістю і недосяжністю.

Перші рідкі і великі краплини дощу вже впали. І вже прокотилися перші буйні, як дикі коні, хвилі мокрого вітру, який примчав із собою ще більше свіжости і пахощів. Ми вже були внизу, перестрибували через останнє каміння, потім ще через невеличкий потічок і, розігнавшись з гори, засапані, але задоволені і щасливі, вибігли на дорогу.

Але ж не звик я до такого! Лазити по м'яких, глинястих і піскуватих крем'янецьких горах і стрибати по гострих каменюках отут, — велика ріжниця! Від тієї ріжниці ноги страшенно болять, коліна ніби й зовсім розхиталися і мої бідні п'яти так несподівано ганебно натерло! До всього того від безупинного бігу мені стало страшенно гаряче. Але я не кажу нічого про це панні Любі. Та й бігли ми так хутко зовсім даремно. Хе, якби ж то знати! Хмара розділилася надвоє і над нами тепер тільки щось попелясте нависло, якась легка, сіренька ряднина, з якої щось трошки сіється ніби подібне на дощ. Одна половина її рішуче повернула на північ і з неї блискає і гримить аж занадто, — мабуть там злива незвичайна, бо за нею не стало видно в той бік нічого. А друга половина, вагаючись, поволеньки чомусь потягнулася на південь, і крізь ріденьку мжичку, як з-під води, неясно як мариво, густу щітку далекого лісу на горі.

Ось і річка гірська, бистра, говірка, і місток через неї. А там дальше невелике поле, чи город, вкритий уже молодого зеленню. Вже видно село, перші хати, чути людські голоси. Діти з криком біжать до млина, який став задумливо над дикою гірською красунею. Задумався. Навіть і працювати забув. А річці байдуже: вона біжить далі і жене свої неспокоїні, балакучі хвилі.

Тим часом дощ мабуть таки вирішив показати нам, що він не тільки жартує. Не встигли ми дійти до млина, як він сипнув так, що ми, вмить забувши про недавню трудну путь і втому, побігли, як припечені. Хіба хочеш бути мокрим? Ми вбігли під привітну стріху старого млина. Квіти під дощ, щоб не зів'яли, а самі поставали на сухому під широкою стріхою поруч з бабусею, яка ласкаво звертається до нас з запитанням, звідки ми. Панна Люба каже їй. До нас прибігли, змокли і задихані, дві жінки, які працювали в полі. Вони втираються, обтріпуються, скося поглядають на нас.

Усмішки, дотепи. Щедро, як той дощ, сиплемо сміхом і жартами на всі боки. Жінки не відстають від нас. Всім весело. Молодість — безжурна, нестримна, безоглядна, безтурботна... гей, як та річка за млином!

Але ж час... о, той час! Біжить, біжить. Підганяє сонце. А воно вже низько, до вечора недалеко. Прощаємося з бабусею, з жінками і рушаємо додому, до міста. На цей раз вертаємося іншою дорогою, битим гостинцем.

Дощ перестав. Хмари відійшли. Величезна веселка маєстатично оперезала обміте небо, спустивши кінці свої — один десь за гори, до Угорщини, а другий ось тут, над Дністром, над містом. На мить стоїмо зачудовані. Казкова брама до небесного царства. Гей, ви, там унизу! Агой, людоньки! Чи ви бачите, яка краса висить над вами!? От побігті б по ній і заритися в он тамті шатра-хмари, сліпучо білі, повногруді, дівочо принагідні.

Яка... яка краса довкола! Яка незмірно велична, нестримно щедра і пишна! Яке воно тут усе понад усяке порівняння прекрасне! Чи ще можна десь таке побачити?

За якусь близько годину — нам не спішилося — ми були вже в місті і розійшлися. Був вечір.

І ось тепер знов переді мною — китичка квітів: невинноніжні, пахучі, темні очки фіялок, скромні, боязкі ключики зі слущеними головоньками і ще якісь... я не можу тепер пригадати їх імени, забув... давно це було, так давно! Між ними легкою замороззю видніється молоде чатиння смереки.

Далеко — моя Земля. Але струни її бринять. Я чую їх часом. Іноді вночі до мене прилітає зідхання красою і сумом оповитих наших Карпат.

Де Ви, панно Любо?.. де Ви? — Де Ви тепер?

Я знаю: Велике Сонце зійде знов. Пісня зазвучить бадьоро. Моя Земля зідхне легко і всміхнеться. Я знаю: цей День прийде.

Він уже недалеко.

28-30 квітня 1943 р. Б. — Старий Самбір
Січень 1975 р. Б. — Філядельфія

КАЛЕЙДОСКОП ЖІНОЧОГО ЖИТТЯ

Упорядкувала Світлана Луцька-Андрушків

УКРАЇНА

- Київ. На Захід надістався лист *Раїси Руденко*, дружини засудженого на сім років концентраційних таборів і п'ять років заслання Миколи Руденка, голови Української Гельсінкської Групи. В листі датованому 7 II. 1979 Раїса Руденко звертається до держав, які підписали Гельсінкські угоди, з проханням рятувати її чоловіка. Вона описує жорстокі умови, в яких перебуває її чоловік, моральні знущання, які застосовує КГБ, щоб його зломити, і переслідування, які зазнає вона на кожному кроці щоденного життя від КГБ, як дружина арештованого.
- У Музеї етнографії та художнього промислу у Львові відбулася виставка творчості чотирьох львівських керамісток: *Ольги Безпалків, Мілади Кравченко, Інни Туманової і Нелі Федчун*. Усі вони випускниці Львівського інституту прикладного і декоративного мистецтва. Виставлено низку посудних форм, невеличких жанрових скульптур, декоративних керамічних композицій та настінних пластів.
- У Львові в грудні 1978 року відбувся третій республіканський конкурс піаністів. Переможцями стали: студентка 4 курсу Львівської державної консерваторії ім. М. Лисенка Галина Блажкевич та випускник Київської консерваторії ім. П. Чайківського Маркіян Попіль. Друге місце посіли: учениця 11 класу Львівської музичної школи-інтернату ім. С. Крушельницької Квітослава Білинська і педагог Одеського музучилища Тетяна Андрієвська. В конкурсі взяло участь 33 молодих піаністів з України.
- У видавництві "Мистецтво" появилася цього року альбом "Зустрічі з балетом" авторства А. Наринської та І. Потапської, який висвітлює досягнення українського балету останніх років. Книга розповідає про Київську хореографічну школу, інтерпретації класичних творів на українській сцені та т. п. Альбом широко ілюстрований.

КАНАДА

- Торонто, 12. IV. 1979 створено Український комітет зв'язку при Торонтонському міському відділі освіти

(Board of Education) з метою наладити живий зв'язок та допомогти шкільній системі якнайкраще розвинути можливості навчання української мови. Комітет очолила *Наталія Ємець*, директорка Школи ім. В. Мороза. Одночасно вона була вибрана постійним представником Комітету мов спадщини (Heritage Language Committee) при Торонтонському відділі освіти

- Торонто. Оригінальні костюми та сценічне оформлення для опери "Купало", північноамериканська прем'єра якої відбулася в червні, проектувала *Елсі Савчук*. В опері (лібретто і музика композитора Анатолія Вахнянина) виступали 280 осіб, отже довелося проектувати 280 різних костюмів. Елсі Савчук здобула признание за свою працю в ділянці театральної декорації і костюмів. Вона проектувала строї для Канадського національного балету, Канадської опери у Стратфордї, часом для телевізійних програм та інших мистецьких одиниць.
- Торонто. Заходом Головної Управи Об'єднання Жінок Ліги Визволення України відбувся в Канаді конкурс дитячих рисунків на тему "Дитина в поневоленій Україні" Жюрі в складі д-р Б. Стебельський, Н. Мудрик-Мриц і Г. Новаківська вирішили рисунки дітей вартісними книжками і грошми. Нагороди отримали: Юлія Морох, Марта Гута, Ігор Наконечний, Марта Ростислава Білик, Катруся Столяр, Люба Шкамбара.

АНГЛІЯ

- Лондон. *Марґарет Татчер*, провідник британської Консервативної Партії, стала в травні ц. р. першою жінкою в Європі, яка зайняла пост прем'єра Великої Британії. М. Татчер є доктором права. Перший раз була обрана до парламенту в 1959 р. "Залізна пані", як її часто називають здобула велику популярність своїми відважними виступами і конструктивними практичними пропозиціями.
- Співачка *Роксоляна Росляк* була нагороджена 21 березня ц. р. канадською нагородою "Джуно Аворд" за "найкращий класичний альбом 1979 року" — пластинку, на якій з піаністом Глен Гулл виконує "Дас Марієнлебен" Цією нагородою відзначають найкращі пластинки різних категорій вокального мистецтва.

Тільки між нами і телефоном ...

НЕ ХОДІТЬ НА КОНЦЕРТИ... тільки раз у рік

Один тиждень після цьогорічного концерту-фестивалю в Нью Джерзі я зустріла свою давню знайому Ліду П., яка була дуже обурена деякими подіями на цій фестивалі.

— Пані Любо, мушу таки ствердити, що наша публіка є в більшості невихована. Що за поведінка на концерті! Як можна було щось слухати чи почути!?

— Що ж трапилось, пані Лідо? Може, якийсь один відокремлений випадок тільки?

— Як же відокремлений, коли таке діялося від початку до кінця! Ось, хоч як заповідали через голосники, що програма незабаром розпочнеться, наші люди це ігнорували. На п'яту годину ледве половина залі була заповнена. А коли почалась програма, то всі спізнюхи йшли собі помаленьку...

— Це правда, пані Лідо, що програму хотіли почати на час. Звичайно на концертах, коли люди стоять чи йдуть, то не розпочинають програми. Хоч

нас нарікають (чи вмовляють у себе?), що тільки українці завжди спізняються — на загальних, американських концертах, театрах (чи й навіть, рідко, в Метрополітен Опері) таки бувають спізнення.

— Пані Любо, це буває, правда, але тоді люди не йдуть з гомоном і криком. Та й часто їх і не впускають до залі аж до перерви!

— Ваша правда, якщо було б більше упорядників, то напевно були б це зробили, чи хоч повинні були зробити. Беручи до уваги ціни квитків, можна було вимагати більше обслуги до впровадження на місце за квитками, пані Лідо.

— Так. Вони також повинні бути відповідальними за тишу під час програми. А тоді, що спізналися, то ще й зупинялися біля своїх знайомих, розмовляли, розглядалися і стояли при переході. Потім люди говорили під час співу (але не під час танку!) і не давали іншим слухати.

— Так, зала без стін, поблизу публіка ще й на траві сидить; все це діє дуже відпружуючо.

— Ех, це тільки оправдання! Бувають концерти під голим небом, наприклад у Тенґелвуді, і публіка зберігає тишу!

— Так, але в тому різниця, пані Лідо, що на такі концерти приходять музиколуби, які йдуть туди задля музики. Та на наші фестивалі йдуть всі, люди з різними смаками і вихованням, а головню люди, які рідко (чи й ніколи) на концерти не ходять. Вони не йдуть на фестиваль задля музики чи виконавців, тільки тому, що це українська програма. Для них це просто товариська зустріч і вони й так поведуться.

— Та чи не можуть якось обтесатися у своїй поведінці? Дивитись на інших! Пані Любо, така поведінка не буває серед американців!

— А чи бачили ви коли осіб із різних суспільних клас на концертах? Напевно вони б так само поводитись, мов діти, що тішаться собою і своїми заввагами, які зараз мусять, таки під час точки, переказати сусідам!

— Може й це частинно так, але тоді вони не повинні ходити на концерти, пані Любо!

— Це важко радити людям не йти на наш фестиваль! Може краще казати не ходіть на концерт тільки один раз в рік, але ходіть частіше. Тоді й навчитеся поведінки та може, і засмакуєте справжню музику?

Любов Калинович

США

• Нью-Йорк. В Українському Інституті Америки відбулася в травні виставка картин, портретів та коляжів *Ярослави Дарії Кіналь*. Було виставлено 200 праць-пастель, акварель та коляжів. Я. Кіналь народжена в Тисьмениці, Західня Україна. Має диплом магістра прав та економії з Познанського університету. В 1960 р. одержала ступінь бакаляра і мастера в красному та прикладному мистецтві в Колумбійському університеті в Нью-Йорку. Брала участь в численних виставках і була прошена багато разів у члені журі мистецьких виставок.

• Нью-Йорк. 4 червня 1979 відбувся концерт молодої талановитої піаністки *Юліани Осінчук*. Піаністка по мистецьки виконала твори Моцарта, Прокоф'єва, Шопена, Рахманінова і Лішта.

• Бавнд Брук. 29. IV. 1979 відбулося відкриття виставки постійної колекції писанок в Українському музеї при православній Церкві-пам'ятнику св. Андрея. Головною атракцією був показ різьблених дерев'яних писанок різьбарки Валентини Третяк, яка вже 25 років різьбить писанки, щоб зберегти автентичні взори писанок на дереві з усіх земель України. Виставлено теж деякі з 4000 зарисовок писанок досі ніде не опублікованих, які зібрав та зберіг проф. Кость Мощенко, колишній директор Музею народнього мистецтва в Полтаві. Директором музею в Бавнд Бруку є Ірина Петренко-Федишин.

ДЛЯ ЖІНОК НЕ ПРО ЖІНОК

Коли мене "заангажовано" писати короткі, актуальні статейки у "Нашому Житті", бажання Шановної Редакції було щоб вони проходили під рубрикою чи пак гаслом "Для жінок про жінок" Досі я послухно старалася виконувати це бажання, хоча наголочки були різні.

То може мені вибачать, що цей один раз вийду з призначеної лінії та напишу для жінок не про жінок?

Причину до того дала постійна негативна і погіршлива настанова нас жінок, ні таки нас усіх, до того дивного дня, який ніяк не хоче стати загальним святом — а це до "Дня Батька"

Коли ми зустрілися з цим непопулярним святом тут в Америці, усі в "унісоно" закричали, що це "комерційна вигадка", "штучне наслідування світом прийнятої традиції "Дня Матері" і взагалі "того звичаю не приймаємо!" Так і досі залишився "День Батька" забутий, засоромлений, погіршливо промовчуваний. Вже навіть стереотипного подарка — краватки батькові не купується, бо наші панове майже перестали їх носити.

Досі отже ми спокійно могли проминути цей день мовчанкою, але... що робити в обличчі сьогоднішньої рівноправності?

А вона повинна хіба бути в "обидві сторони" Є фактом, що наші жінки вибороли її собі а, може, навіть не потребували за неї так дуже боротися, як

їхні американські посестри. В кожному випадку вона для жінок є і бачимо це на кожному кроці, особливо у молодших наших родинах. Молоді чоловіки виконують без протестів усі домашні обов'язки, як миття посуду, чищення хати, купівлю харчів. Молоді батьки встають наперемін з матерями ніччю до немовляток, справно їх перевивають, годують та щораз частіше беруть участь при самих родах дитини. А відтак, вони поруч із цими інтимно-домашніми обов'язками перебирають і дальші: водія-опікуна, що возить дітей до передшкілля, суботньої української школи, на танки, музику чи на сходини до молодечих організацій. Літом, цей водій-опікун звичайно кожную суботу-неділю перебуває в дорозі до родини на літній оселі, в дорозі до літніх, молодечих таборів, в дорозі на родинну прогулянку. Він возить багажі, харчі, він возить своїх і не-своїх дітей, своїх і не-своїх приятелів.

Одним словом — сьогоднішній батько ділить усі обов'язки в родині, а часом має їх (бо ще рідко трапляється у нас таке, щоб батько сидів дома, а жінка працювала сама) куди більше, як жінка.

А вже, що й не згадувати чоловіків наших громадських активісток. Ці мають ще більше додаткових завдань і не один раз приходиться їм вечеряти самим перед телевізійними апаратами, підігрівані страви, бо жінка "засідає"

Отже, чи не належить їм усім, мужам, батькам віддати по справедливості раз у рік трішки особливої уваги, любові і признання за все, що вони роблять? **Як рівноправність — то рівноправність!**

О-КА

ПО ГРАДУАЦІЇ

ФЕЙЛЕТОН

Сиділи на лавочці, втирали піт краплистий з лисніючих уже лобів і кожний свою думку думав...

— У вас вже по градуації? — кинув знеохоття пан директор.

— Вже, славити Бога, — відсапнув пан професор. — Та я скоріше назвав би цілу церемонію — варіація, ніж "градуація" Колего! Ніби гураган через хату перекотився! В мене ж, розумієте, двоє цього року кінчили студії: син — коледж, а молодша дочка середню школу.

— В мене одне кінчило, а чоловік трохи не опинився в психіатричній лікарні! Дружина дістала дві серцеві атаки... Думав — буде їй капличка.

— Ваш син що кінчив?

— В мене, вибачайте, не син, а дочка. Студіювала політичні науки в Сиракюзах, а потім перекинулася на мови... Кажу вам — чудасія та й годі з отим молодим поколінням! Приїхала дівка додому, стала на порозі, а я її не пізнав.

— Так виросла?

— То байка, що виросла, але з головою, тобто з фризурою щось таке поробила, що воно всяку

людську уяву переходить. Як виїжджала з Нью Йорку, то обстриглася під хлопця, на коротко, а вернулася додому з такими косами, немов перевесла, — як писав небіжчик Микола П'онеділок...

— Ну, то файно, коли так: значить — вертаємось до традицій.

— Які там традиції! Якби вона ці коси гарно розчесала та заплела, як то наші дівчата в краю заплітали!.. А то розпустила волосся по плечах, по раменах, як повісма клоччя, ніби якась мавка, чи Дністрова русалка!

— Гей!.. Бо то, знаєте, колего, наше жіноцтво читає всякі американські маґазини з модами, приглядається до модельок на телевізії, до акторок з Голівуду, та й собі малпує їхні чудацтва. Ну, таким, вибачте, козам, як ваша чи моя дочка, нема чого дивуватись — молоде-дурне. Але ж беріть, на той приклад, хоч би мою маґніфіку! Та ж у неї дочка на п'ятому місяці, скоро бабунею стане, а щоб ви бачили, як вона волосся викручує, які фірлі-мірлі на голові робить!

— Так, так, колего, — сказав замислившись пан директор. — Аж тепер потверджується теза, що в Америці жінки більше працюють від мужчин: вони не тільки нам голови крутять, але й собі мусять крутити.

Ікер.

Вісті з Централі

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА ВПЛАТИЛИ В КВІТНІ 1979 р.:

250.00 дол.:

Евген і Мирослава Наливайки, Лестер Прери

По 200.00 дол.:

Д-р Микола і Марія Грушкевичі, Парма.
Д-р Дмитро і Марія Фаріон, Парма.
Марія Галун-Блак, Денвер. Організація Оборони Лемківщини Від. 11, Вотервліт, Трой, Ковгоз, Михайло Комішак, Балтіморе, Григор Федорук, Австралія, 1. Відділ СУА, Нью-Йорк, Роман Куціль, Рочестер, мгр. Марта Шиприкевич, Філядельфія.

165.00 дол.:

І. Дзись, О. Кузик, Д-р Гліб Дубик (через Союз Українок Австралії).

По 150.00 дол.:

Д-р Дарія Войтина, Парма. Д-р Ігор Кодельський, Овк Ловн. Д-р Константин Бачинський, Парма. Роман Іваницький, Нью-Йорк. 74 Відділ СУА, Чикаго.

100.00 дол.:

Оксана Салдит, Амгерст.

75.00 дол.:

Ольга М. і Богдан Козаки, Сілвер Спрінг (рата).

25.00 дол.:

9 Відділ СУА, Бінгемтон (Ф. бл. п. Марії Когутяк)

Разом 3.495.00 дол.

ВПЛАТИЛИ В ТРАВНІ 1979 р.:

По 200.00 дол.:

22 Відділ СУА, Чикаго. Лідія Кий, Валлінгфорд. Олена Горбова, Голмс, 13 Відділ СУА, Честер.

180.00 дол.:

Ольга Кармазин, Аліквіппа

По 150.00 дол.:

Ірина Сольчаник, Медія. Інж. Ігор і Христина Дякунчаки, Бирлінгтон, Канада. 21 Курінь Пл. Сеніорок "Бури-верхи", Парма.

100.00 дол.:

Марія Гаврилук, Апопка

50.00 дол.:

Анна і Теодор Небожуки, Вест Сенека (Додаток до стип.)

30.00 дол.:

Ольга і Роксоляна Боби, Форт Лі

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ ЙОРКУ:

ДОБРОДІІ

500.00 дол. — СУА, Відділ 19, Філядельфія, Па.

ЖЕРТВОДАВЦІ

100.00 дол. — Михайло Сеньків, з Ганновер, Па.

По 50.00 дол. — д-р Михайло і Ляриса Гук, з Н. Джерзі. Округна Управа СУА Півн. Н.Й.

По 25.00 дол. — Михайло і Віра Дорота, з Н.Дж., Ярослав і Люба Федун, з Н.Дж., д-р Федорів, з Філядельфії, Па., д-р Всеволод Клюфас, з Н.Дж., панство Запатовичі, з Н.Дж.

20.00 дол. — Наталія Петріна, з Дітройту, Міч.

Ярослав Куровицький подарував паштет на прийняття.

25.00 дол.:

Галина Шембель, Бінгемтон

По 10.00:

Анастасія Жилава, Філядельфія, Ольга Юрченко, Лаврей Стейшен.

Разом 1.655.00

Ірина Качанівська
фінансова референтка стипендій

Докінчення: КОНФЕРЕНЦІЯ

заслуги СУА у праці для громади. Великим досягненням було створення Українського Музею. Далі д-р Цимбалістій з'ясував плани розбудови музею за допомогою всієї української громади США.

Другого дня нарад голови обговорили проблеми своїх Округ та прийняли запроектовану Іванною Ратич форму точкування при відзначуванні Відділів.

На закінчення прийнято ухвали опрацьовані Комісією у складі: Рома Дигдало, Христя Навроцька і Ірина Скождополь, а саме:

1. У програму Округних З'їздів, замість звітів голів Відділів, включати коротку доповідь, або панель для порушення проблематики організації.

2. Відділи повинні прикласти більших старань для розповсюдження видань СУА.

3. Округні Управи повинні працювати над виробленням у членках почуття лояльності до організації в цілості, залишаючи "льокальний патріотизм" Відділів.

4. Відділи СУА не можуть переводити збірки на листи інших організацій, а повинні респектувати ті, які одержують з Централі СУА.

5. Зобов'язати голови Округних Управ, щоб вияснити та пригадали членству, що всі зобов'язання Відділів до Централі є схвалювані їхніми делегатами на Конвенції.

6. Приєднати якнайбільше нових членок СУА із особливою увагою до кандидаток на вільні членки СУА. Надсилати до Централі адреси осіб, які могли б стати вільними членками СУА.

7. Головна Управа СУА повинна звернутися до відповідних чинників, зокрема до Шкільної Ради, щоб подбати про видання матеріалів, (включно з платівками) для вивчення і вдосконалення української мови.

8. Округи повинні продовжувати, а то й посилити акцію придбання членів і фондів для Українського Музею, підкреслюючи його значення для всієї української громади в США, а не тільки для Нью Йорку.

9. "Наше Життя" вимагає постійної уваги й співпраці, щоб могло безперерійно появлятися. Тому всі членки СУА повинні старатися про придбання нових передплатників з-поміж громадянства, а теж про збільшення датків на Пресовий Фонд журналу.

10. Подбати про постійну акцію допомоги потребуючим на місцях та змагати до зорганізування Бюро Суспільної Опіки при співпраці місцевих громадських чинників.

11. Заохотити членство до збирання матеріалів для фотографічної документації українського поселення і цим способом допомогти Українському Музеєві зорганізувати відповідний архів.

12. Усі грамоти Відділів з нагоди ювілеїв повинні бути переслані на руки голів Округних Управ.

13. Розглянути можливість видання посібника для ведення праці у Відділах.

Христя Навроцька

Що з'ясувати?

"ДВОМОВНА ЗБІРКА ДВОМОВНИХ ПОЕЗІЙ ТЕТЯНИ ШЕВЧУК-БИШОП".

Хто цікавиться феноменом української поезії на терені Північної Америки буде цікавий прочитати збірку двомовних поезій канадської поетеси і письменниці Тетяни Шевчук-Бишоп. Збірка, під наголовком "На престіл майбутніх днів — двомовні поезії.... An Offering — bilingual poetry" вийшла 1978 р. в Нью-Йорку, опублікована заходами АДУК в Америці.

Знаючи, що двомовні видання звичайно коштовні і трудні до друку, приємно признати друкарні Св. Софії в Нью-Йорку, що книжечка в доступній ціні 3 долари і 50 центів добре презентується: український і англійський друки однакового розміру і поезії гарно розміщені. Книжка має 94 сторінки в обкладинці прикрашеній фотографією малого домашнього "престолу", на якому руки Тетяни Шевчук-Бишоп поклали три вазончики з айстрами. На титуловій сторінці бачимо гарний портрет авторки.

Книжка за мовами поділена на дві частини. Передмова Леоніда Полтави, голови АДУК-у в Америці, якому авторка складає спеціальну подяку за редакційну підготовку цього нового, побільшеного і виправленого видання її поезій, подана тільки українською мовою. І перші 44 сторінки присвячені виключно поезіям авторки в українській мові. В другій половині книжки

подається власні поезії авторки англійською мовою та переклади деяких визначних українських поетів: Л. Костенко, О. Лятуринської, Б. Лепкого, Є. Маланюка, М.І. Мандрики, О. Олеса, Л. Полтави, О. Теліги, В. Ткаченка. При кінці — зміст, двомовно.

Чим ця збірка нам цікава?

У передмові, Леонід Полтава підкреслює своєрідність підходу Тетяни Шевчук-Бишоп до завдання поета, її глибоку філософичну релігійність і її багату українську ліричну тематику. Тетяна Ш.-Бишоп, поперше, не поетеса (чи "псевдо-поетеса") порожніх фраз чи цинічного світогляду. "Позитивно-творчо бачить світ і по-своєму пропонує його читачеві" пише Полтава — "... Мету своєї творчості побачила в піднесенні духової свідомості читача". Тетяна Шевчук-Бишоп це християнський оптиміст, який філософично роздумує над причинами та наслідками явищ і в вірі в Бога, Добро і Правду знаходить запевнення щасливої майбутності. Крім того авторка — духово українка, український патріот, любителька української історії. Це поетеса, яка розуміє, що людина є людиною тільки в спільноті — в нації і з другими в Божому плані.

Мене особисто заінтригувало те, що це праця двомовної людини, яка вживає обидві мови як інструменти творчості. З передмови я зрозуміла, що Тетяна Шевчук навчилася говорити по-українському завдяки своїм батькам і ходила до інституту ім. Петра Могили, тобто виховалася в канадсько-українському суспільстві. Щодо її мови, Полтава пише, що "все життя за океаном не могло якоюсь мірою не відбитися на знанні поетичних скарбів мови Тараса Шевченка" і тому "потребувала легкої літературно-мовної редакції, що й здійснено в цій другій переробленій виданні української частини збірки" Хто зацікавлений лінгвістичним аспектом

двомовної творчості, тому радимо почитати *перше* двомовне видання (під тим самим наголовком, тільки без поправок). Хто зацікавлений тільки самою поезією і хоче читати це поправно українською мовою, знайде це в цій другій виданні.

А яка є взагалі ціль двомовних видань? Ясно, що двомовне видання, це найкращий спосіб представити ширшій публіці щось, що виключно в одній мові не було б доступне одній чи другій групі (англо-чи україно-мовній). Це функція особливо важлива в публікаціях, які розповсюджують інформації. Але тут не йдеться про інформації, а про пережиття, а позатим, сам факт, що передмова подана тільки по-українському, вказує на те, що це видання подумане для україномовної публіки. При чому тоді тут поезії англійською мовою?

Кожний перекладач знає, що глибину чи тонкість відчуття не можна передати одномовному читачеві, переклавши пасаж слово в слово. Найцікавіше тут, що Тетяна Шевчук-Бишоп сама свої поезії перекладає — і тут питання, чи можна це справді називати перекладанням, коли авторка сама не мусить, як інші перекладачі, в'язатися оригіналом, а може наново, тільки в другій мові, творити?

Це двомовне видання тоді подумане для саме двомовних читачів. Головна ціль тут не в тому, щоби поширити публіку, але щоби дати двомовним щось до розваги, щоби представити цілий діапазон творчості двомовної людини такій публіці, яка зуміє прочитати в двох мовах.

Не місце мені тут розважати дальше над темами Тетяни Ш. Бишоп, ані над моїми критичними заввагами щодо її перекладів українських поетів, я не експерт. Це для кожного двомовного цікаво подумати — а як би була це переклала? Раджу читачам переглянути, поміркувати.

М. Кічоровська

Замість квітів

Замість квітів на свіжу могилу дорогої братової і тети **бл. п. Ірени Сивак** в Австралії, складаємо 25.00 дол. на Український Музей.

Родина Сиваків
Нью Гейвен, Конн.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Оуплі Децик**, складаю 25.00 дол. на Український Музей.

Оупліана Шипилява
в Ліверпулі, Н.Й.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Стефанії Луків** складаю 50.00 дол. на Український Музей

Приятелька Галя Бок
з Канади

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Володимири Назаревич** складають 10.00 на Український Музей

Надія і Ярослав Бігун
з Мейпелвуду, Н.Дж.

У пам'ять покійної **Надії Іщук**, яка померла 9 квітня 1979 р. складаємо 25 дол. на Український Музей у Нью-Йорку.

Григорій і Стефанія Йопики
Едмонтон

**СКЛАДАЙТЕ ДАТКИ НА
ПРЕСОВИЙ ФОНД
"НАШОГО ЖИТТЯ"**

МІЖОКРУЖНА КОНФЕРЕНЦІЯ УЧИТЕЛЬОК ДОШКІЛЛЯ В РОЧЕСТЕРІ Н.Й.

31 березня 1979 р. відбулася в Рочестері заходом Виховної Референтури при Головній Управі Союзу Українок Америки та співучасті Округи Північного Нью-Йорку, Міжокружна Конференція Учительок Дошкілля.

Голова Округної Управи Іванна Мартинець відкрила цю конференцію, вітаючи гостей, а саме: Ірину Лончину з Дітройту — виховну референтку Головної Управи СУА, Дану Діку з Чікаго, довголітню учительку дитячої світлички та члена виховної комісії виховної референтури при Головній Управі СУА, а також Анастасію Смеречинську, члена такої ж самої виховної комісії. Дальше вітає прибулих членок позамісцевих відділів СУА з Бофало і Вотервліт, членок 46 і 47 Відділів СУА. Вітає також учасників конференції — саме учительку дитячого садочка при православній парафії св. Покрови Галину Ситник, учительок Рідної Школи з директоркою Надею Трач, учительок світличок, та виховників молодечих організацій.

Ведення програми передає в руки виховної референтки Округної Управи Марти Стасюк, членки 97 Відділу СУА в Бофало, яка подавши до відома присутнім програму конференції, просить до вступного слова Ірину Лончину. І. Лончина з'ясувала стан української мови серед нашої дітвори. Останні спостереження виказують, що наші діти щораз менше і щораз гірше говорять по-українському. Цьому лихові конче треба зарадити. Тому що навчання мови починається у найранішому віці дитини — дома, а опісля у світличці, потрібно нам усю свою увагу зосередити на допомозі світличкам перевести це практично. Потрібно ужити всіх методів і засобів, преєднати батьків та виробити загальну пошану до рідної мови. Сьогоднішня конференція власне має за завдання вказати на всі методи.

Головною доповідачкою сьогоднішньої конференції була Надя Пікас, учителька дитячої світлички 97 Відділу СУА в Бофало. Тема доповіді "Методика Навчання Української Мови у Світличці" Доповідь була підготована дуже докладно та оригінально, ілюстрована численними малюнками, допоміжними предметами та грами. Все, від першого речення, до останнього, вказувало, як навчити дітей української мови. Тому що дитина, маючи 6 років, вже навчилася мови і вже нею говорить, треба змалку, ще в заранні молодого віку, починати цієї мови вчити. І саме світличка є цим місцем, де вона тієї мови вчиться. Світличка повинна бути школою для дітей, бо вони знають, що школа, це щось поважне, велике, бо їхні брати і сестри ходять туди. І так, як до школи, потрібно до лекції підготовлятися солідно і використовувати кожну хвилину на навчання мови. Дуже важлива є азбука, показування та називання різних предметів, які починаються з даної букви. Через часте повторювання слів і назв, дитина засвоює собі щораз нові назви і в той спосіб вчиться мови. Пісні та гри повинні також бути впроваджені, а також навчання коротеньких віршиків.

В дискусії над рефератом усі погодилися з тим, що це була першорядна доповідь, яка повинна бути передрукована і вислана для використання усім учителькам дитячих світличок.

Після перерви на полуденок Надя Пікас практичною показовою лекцією показала, як виглядає навчання української мови. Усі діти були дуже лекцією зацікавлені, реагували на всі нові предмети, докладно виконували доручення учительки, яку вони сьогодні побачили перший раз. Це

однак не перешкоджало їм бути чемними і уважними. Заслуга в цьому учительки Рочестерської світлички Марти Елиїв та її помічниці Христі Галуґи, Віри Міллер та Соні Трач, які зуміли на такому високому рівні поставити нашу світличку.

Не менше захоплені лекцією були присутні, які після лекції перейшли до сусідньої кімнати для дискусії. В дискусії забирали голос: Дана Дика, Петро Лещин, учитель Р.Ш., Галина Ситник, учителька дитячого садочка церкви св. Покрови, Марія Крамарчук, Галина Снігур, А. Смеречинська, Надя Трач і інші. Усі погоджувалися в тому, що потрібно викликати пошану до української мови, що, в слід за цим, викличе пошану до української нації. Переконати батьків, щоб вони більше самі уживали української мови, а якщо вони її не дуже добре знають, допомогти їм у цьому, передаючи дітьми віршики, чи пісеньки, які вони повинні навчити дітей дома.

Другою доповіддю була "Практичне заняття в світличці", яку виголосила Дана Дика. Діти повинні мати якнайбільше нагоди говорити українською мовою, повинні вчитись напам'ять віршики, пісні, пізнавати і називати предмети українською мовою. Повинні говорити виключно по-українському у світличці, батьки повинні говорити з ними по-українськи їдучи автом, або коли з ними перебувають. Є багато допоміжних посібників, за допомогою яких можна у світличці навчити дітей української мови. Не всі вони є, що правда, українського видання, але й ці, які є видані англійською мовою, можуть, коли їх відповідно поправити, переписати і змінити деякі букви, бути використані. Власне такі допоміжні посібники, які в оригіналі американські, але вже поправлені на українські, Дика привезла з собою, і присутні мали нагоду з ними заізнатися.

Після доповіді та дискусії прийнято постанови конференції:

Перш за все, усі погодилися, що:

1. Навчання у світличці може відбуватися тільки українською мовою.
2. Проводити з батьками дискусійні вечори, як виховувати дітей для України.
3. Світличка повинна бути приваблива для дітей, тому повинна бути забезпечена найкращими допоміжними посібниками та матеріялами.
4. Користати з американських видань, пристосовуючи їх до української мови.
5. Видати магнетофонну стрічку з маршами і дитячими пісеньками, можливо співанник.
6. Подумати про ведення світличок вдень, три рази на тиждень, підшуковуючи матерів, які мають там своїх дітей, щоб вони ці світлички провадили.

На цьому конференція закінчилася:

Голова 47 Відділу СУА запросила усіх присутніх на спільну вечерю, яку підготували господарські референтки 47 Відділу, Рочестер. Під час вечері, гості зложили замість оплати за вечерю, добровільні датки, які передано як дар для місцевої світлички.

Мирослава Приймак
пресова референтка Округної Управи
Північного Нью Йорку.

У ПІДГОТОВІ ДО СВІТОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Декада Жіночого Поступу наближається до свого середнього етапу — Світової Жіночої Конференції у 1980 р. Цей світовий з'їзд покликаний на те, щоб переглянути й оцінити акції Декади у світовому масштабі. На першу половину Декади були визначені т. зв. мінімальні завдання, і ця Світова Конференція мала б показати наскільки їх здійснено та які висліди досягнули поодинокі країни. Основні ділянки Світового Плянну Дії такі 1. Міжнародна кооперація і мир, 2. Політична активізація, 3. Освіта і праця, 4. Праця, 5. Здоров'я і харчування, 6. Родина, 7. Популяція, 8. Мешкальні умовини, 9. Інші соціальні проблеми. На підставі аналізу цих досягів Конференція ухвалить дальшу програму на другу половину Декади.

Насувається питання, як проходила програма т. зв. Українського Року Жінки, специфічно достосована до потреб українських жінок. Увага українського жіноцтва була спрямована, під час МРЖ і першої половини Декади, на оборону людських прав в Україні, а зокрема оборону українських жінок-в'язнів. Почавши від Конференції в Мехіко Ситі, де значна група українок проявила себе активно різними акціями, які залишили тривалий слід у міжнародньому жіночому світі. Співпрацюючи з крайовими або місцевими організаціями даної країни поселення, вдалося тут і там внести відповідні резолюції, довести до їх ухвали та передати дальше урядовим

або й міжнароднім чинникам. Був теж ряд інших успішних акцій, інтервенцій або демонстрацій. Але чи в таких ділянках, що були намічені, як напрямні УРЖ, як от: збереження української мови, здержання асиміляції, збільшення шкіл українознавства згл. кількості учнів, громадської й політичної активізації жіноцтва — чи зроблено в них поступ у першій половині Декади — трудно дати відповідь без переведення опитування і статистичного підсумування. Якщо ж ідеться про статус української жінки у своїй суспільності, її рівноправність чи дискримінацію супроти неї, то не видно значнішої зміни. Це можна спостерігати — дарма що поверховно — при нагоді більших з'їздів (конгресів, конвенцій, навіть бенкетів) при зовнішніх репрезентаціях чи в провадах громадських чи політичних організацій, де не видно замітного збільшення їх числа.

Світова Жіноча Конференція відбудеться від 14 до 30 липня 1980 р. в Копенгагені, Данія. Конференцію попередить 28 Сесія Комісії Статусу Жінки з початком 1980 р., що продовжуватиме підготовчу працю для Конференції і накреслить прелімінарний проект акції на другу половину Декади, над якою також працюватиме Підготовчий Комітет Конференції в Нью-Йорку від 27 серпня до 7 вересня 1979 р. Українське жіноцтво повинно пильно слідкувати за цією підготовою і по змозі взяти в ній участь.

Дора Рак

НАРАДА КОМІСІЇ МІЖНАР. РОКУ ДИТИНИ У ЖЕНЕВІ

У днях, 4, 5 квітня 1979 Комісія МРД при Об'єднаних Націях відбула першу звітну нараду в місці свого осідку, в Женеві. В її програмі був перегляд діяльності не-урядових організацій в різних проектах Міжнародного Року Дитини.

Світова Комісія Українського Року Дитини опрацювала свій звіт за 1 квартал 1979 р. Звіт обіймав:

1 заходи для піднесення навчального, виховного і здорового рівня української дитини,

2. проведення семінарів для батьків і виховників для освідомлення їх про сучасні виховні напрями.

3. оборона прав дитини в Україні, яка позбавлена релігійного виховання і перебуває під тиском русифікації. Звіт вислано на Конференцію безпосередньо, але його обоснувала й підтримала Ірина Мансо, голова Світового Руху Матерів (М. М. М.), якого членом є СФУЖО.

У Конференції взяла участь Марія Митрович, голова Союзу Українок Франції. У часі внесків і запитів вона поставила домагання вглянути в переслідування дітей в'язнів у Советському Союзі.

КОНКУРС ДИТЯЧОГО РИСУНКУ

Ще в 1978 р. Об'єднання Жінок ЛВУ у Торонто, Канада, проголосило конкурс дитячого рисунку на тему "Дитина в поневоленій Україні" Дня 18 лютого 1979 р. відбувся показ тих рисунків у великій залі. Рисунки наспіли майже з цілої Канади й виявили живу уяву і навіть деяке технічне вміння. Жюрі у складі д-р Богдан Стебельський, Ніна Мудрик-Мриц і Галина Новаківська вирізило цілий ряд рисунків. Нагороди уфундувала Народня Поміч у формі книжок і грошей.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

З далекої Австралії дійшла до нас вістка, що 30 червня 1978 р. там відійшла у вічність **бл. п. Ніна Денисенко** внаслідок недуги, викликані автомобілевим випадком. Народилась вона 1906 р. в Запоріжжі і втративши малою дитиною батьків передісталася разом із чужими людьми, що дали їй захист, на Захід після програних визвольних змагань. Проживаючи серед голоду й холоду у Варшаві, вона знайшла тут свою долю, старшину Української Армії Дмитра Денисенка і стала його дружиною. Подружжя виховало двох синів Леоніда і Юрія.

Разом із чоловіком Ніна кинулася у вир громадської праці. Була членкою Союзу Українок-Емігранток, була співзасновницею української школи, в якій навчала дітей Олена Теліга, організувала для дітей емігрантів літній відпочинок в українських селах чи вишкільних таборах. Закінчивши школу українського нар. танку В. Авраменка і балетну школу Тетяни Висоцької працювала як мистецький керівник Дитячого театру Ортима.

Помешкання Денисенків було широко відкрите для всіх, що жили громадським життям. У початкових роках там знаходили захист кур'єри з рідних земель, під час 2. світової війни біженці звідтіля. З небувалою відвагою вона разом із о. Шпаченком дісталася до концентраційного табору біля

Варшави, щоб уділити допомоги ув'язненим там українцям.

У 1950 р. переїхала з родиною до Австралії. Тут включилася в об'їзду виставку "Україна" і "Білорусь" з нагоди ювілею Австралії і нав'язала контакт із розсіяними українськими поселенцями. У Сідней заснувала український відділ в австралійському музеї. Впродовж 12 років учительювала в школі українознавства. Але найбільше уваги присвятила українським народним танкам, заснувавши балетну школу і балет "Дніпро" із цим балетом об'їхала майже цілу Австралію й осягнула відзначення на Першому Мистецькому Фестивалі в Аделаїді.

З жалем провело українське громадянство в останню дорогу.

ВИХОВНИЙ СЕМІНАР У ПАРИЖІ

Союз Українок Франції улаштував 24 лютого 1979 з нагоди Українського Року Дитини семінар для батьків і виховників. Його змістом були такі доповіді: Христини Ковальської "Виховання молоді в молодечих організаціях (з досвіду Пласту)", Мирослави Міжіняк "Виховання дівчорі в мішаних подружжях"; Тетяни Плющ "Дошкілля в підсоветській Україні"; Кирила Митровича "Вплив культури на виховання дитини"; А.

Вирсти "Українська музика у вихованні дитини", Марії Митрович "Проблеми української дитини у Франції"

Комітет Українського Року Дитини спільно з СС Службницями, які провадять школу українознавства у Парижі, улаштували зустріч дітей. У програмі була Служба Божа, висвітлення фільму "Україна, моя рідна земля", а потім прийняття для дітей.

30-ЛІТТЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК АВСТРАЛІЇ

Гол. Управа СУА Австралії

звернулася із закликом до своїх Відділів — підготуватись до свого 30-літнього ювілею. Як особливе досягнення напередодні ювілею вважає купівлю дому, що завершила Стейтова Управа СУА в Аделаїді. На купівлю будинку Стейтова Управа мусіла взяти позичку, але вся мережа СУА повинна допомогти цю позичку сплатити. До того також зобов'язане все громадянство, бо Дім СУА призначений на Музей українського мистецтва. Це буде перша збірка нар. мистецтва, влаштована для публіки в Південній Австралії.

ПЕРШИЙ СИМПОЗИУМ СФУЖО

Вже здавна було наміром Управи СФУЖО влаштувати огляди сучасного і минулого українського жіночого руху. Щойно у 1979 р. здійснено це у формі симпозиуму, що відбувся 28 квітня у Нью-Йорку. Підготовчий Комітет, зложений із представниць складових організацій СФУЖО, улаштував це як товариську зустріч із перекускою.

Симпозиум відкрила голова СФУЖО Лідія Бурчинська, пояснюючи його ціль. Передала провід вечора в руки Олени Процюк, референтки зв'язків. Та з черги покликана доповідниця, представляючи їх численній публіці. Першою промовляла мгр. Дора Рак на тему "Декада Жіночого Поступу в підготовці до Світової Конференції 1980 р." Добігає перше 5-ліття Декади й, як було заповіджено, незабаром відбудеться Світова Жіноча Конференція у Копенгагені, Данія. У програмі Конференції буде перегляд здобутків жіноцтва в основних ділянках і буде нагода до висунення певних домагань українського жіноцтва. Варто приглянутись тому, наскільки українське жіноцтво вирросло в українській громаді та який його вплив на поодинокі ділянки українського життя.

Черговою бесідницею була д-р Марта Богачевська-Хом'як. Її темою було минуле українського жіночого руху, його осяги й проблематика. Довше спинилась на постаті Наталії Кобринської, яка не тільки започаткувала жіночий

рух, але й надала йому напрям. Наш фемінізм був відданий визвольним змаганням українського народу. Однак вклад жіноцтва в громадське життя був поважний, коли згадати кооперативну свідомість жінки в часі між обома війнами. Дотепер немає історії українського жіночого руху й бесідниця мріє про те, щоб її написати.

Третім промовцем була Надія Світлична, яка мала розказати про українську жінку в теперішній Україні. Формально жінка там рівноправна. Але життя значно більше навантажує її, як чоловіка, якщо вона хоче мати родину. Довше спинилась на ситуації ув'язнених жінок, але особливу увагу присвятила матерям і дружинам ув'язнених. Їх доля незавидна, бо ці жінки не тільки виставлені на переслідування адміністрації, часто позбавлені праці й мешкання, але й відповідальні за долю своїх дітей. А все ж не знаємо випадку, щоб котранебудь із тих жінок відмовилася від чоловіка чи брата.

Слідував час запитів і дискусії. виявилось, що публіка живо слідувала за шляхом української жінки і розгортала деякі проблеми. При перекускі присутні ще продовжували це. Отже перша спроба поміркувати над нашими напрямними була вдала. Слід було б продовжувати її.

OUR LIFE

MONTHLY published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXXVI

JUNE

1979 No. 6

EDITORIAL

OLENA TELIHA

Between Exaggerated Praise and Heedless Criticism

'Lubit' Ukrainu! — "Love Ukraine!" How often our youth hears such exhortations! But what do they understand to be the nature of this love? Are they to love Ukraine because she is the best, the most beautiful? Or should she be dearest to them because she is simply THEIRS?

When we speak of love for our Fatherland, we tell our children about the persecution, the suffering and the heroism of Ukraine. When we speak of her beauty, we often limit our descriptions to the romanticized details of thatched cottages and cherry orchards. Will these words be enough to awaken and bolster a love for the living Ukraine in our children and give them a sense of having ties with the Ukrainian people?

Parents and youth organizations have already found such exhortations to "Love!" anemic.

A young person's exposure to Ukraine should be wide in scope. We should help and encourage every young person to examine Ukraine's history, religion, traditional culture, arts, science, cities and monuments. And let us not forget that close examination means facing not only those facts of which our nation is proud, but also the more unpleasant facts of our history as a people. Only when the young person goes forth into the world armed with full understanding of his ethnic past is he no longer in danger of being disillusioned when other people, justly or unjustly, point to these facts. Such a young person argues for the worthiness of his ethnic group and his Fatherland intelligently and confidently, not just emotionally. Such a person is not threatened with feelings of inferiority, and is truly equipped to handle life in a multicultural and international society without giving up his or her own ethnic identity.

Without such knowledge of Ukraine and things Ukrainian, a young person may become disillusioned when he first sees the negative aspects of ethnic reality. He may reject his ethnicity and "leave" the ethnic group. Or, he may "stay", but become an overly critical and counter-productive member of the ethnic group. Such an individual searches out all that is negative about Ukraine and Ukrainians in a way that is ultimately self-deprecatory. It is unfortunate that there are young Ukrainian academics who are unaware of Ukrainian achievements or choose to ignore Ukrainian works in

THE HOMECOMING

It shall be thus: one crystal day in autumn
We will cross over to our native roads.
A grave endeavor will have tilled our souls,
So that the grains of victory could be scored.

And all that which for years was but a dream —
Reality and possible become,
And every shrub and stone to us will seem,
In these acute and joyous times, the sun!

Our folk and villages, imagine this!
We come tomorrow to our very town!
And as a master then our famished lungs
Will take in their own air, crystalline and warm.

But inauspicious winds will send us woe
An icy draft into our hearts to sweep:
Everything's new... And to the old cherry tree
Mother will not be rushing gaily us to greet...

From impetus the soul will halt on guard,
So that it can pursue with caution keen
All other souls, the alien or cold,
And all the verges deep that lie between.

And oft the heart will be ablaze with pain,
And something burning at the throat will tear,
When up above the native, same domain
Another, unfamiliar song suspends.

All things await us: insult and despair
Our native land is but a foreign hold.
No need for sorrow! We will soon prepare
To go on further, down one single road.

Thus we will sweep with fire the bounds of love,
And we the waters, turbulent, will ford,
To gather fully what to us belongs,
And with our nation to unite once more.

science and art and write in such a way as to give the impression that there is either no material, or no material of relevance, in previous Ukrainian academia. It is even more unfortunate that some institutions encourage this unhealthy viewpoint.

Our children must understand and know our ethnic group what we are. Know our culture, its heights and its inadequacies. Know our history, its brighter and darker moments. And love it because it is their own. As the poet Symonenko wrote: "You can choose anything in the world, my son Only your Fatherland is not for you to choose" Translated from Ukrainian by M.K.

RIGHTS OF THE CHILD IN THE SOVIET UNION — A NEW UNWLA BROCHURE

On the occasion of the International Year of the Child, UNWLA has published a brochure highlighting the violations of children's rights in Ukraine today.

Children of political prisoners are often punished for the "crimes" of their parents by harassment and denial of admission to schools, and sometimes even by imprisonment. This is in clear violation of the Declaration of Rights of the Child, unanimously adopted on Nov. 20, 1959 by the General Assembly of the United Nations.

The brochure cites individual cases of some of the grossest violations. In 1948, Yuriy Shukhevych, 15 years old, was arrested and sentenced to 10 years of imprisonment solely for being the son of the commander-in-chief of the Ukrainian Insurgent Army. To date, he has spent more than 25 years in prison, where he was frequently promised release if he would publicly denounce his father, who died in action against the KGB in 1950. Yuriy has refused to do so.

Children have also been used by the Soviet authorities as a blackmailing tool against their parents. Nadia Svitlychna, a Ukrainian dissident who recently arrived in the U.S. with her two sons, has stated that she was regularly threatened by the authorities with the loss of her children in an attempt to force her to renounce her convictions.

Seventh Day Adventists in Ukraine have stated that their children have been abused, both physically and psychologically by their classmates with the full knowledge and usually at the instigation of their teachers. Believers' children have been taken away and placed in orphanages in order to remove them from "the influence of religion"

A classic example of the Soviet Union's view on ideal parent-child relations is the model for all Soviet children since 1934 — Pavlyk Morozov. Pavlyk's model conduct consisted of informing the police about "thefts" of grain by peasants from their own collective farms during the great famine of 1932-1933, which took over six million lives in Ukraine alone. Among the victims were his own parents. Statues of Pavlyk in Moscow and in his native village of Herasymivka are a testimony to the essence of children's rights in the Soviet Union — the "right" to denounce their parents.

The children of Ukrainian dissidents currently serving prison or exile terms — Vyacheslav Chornovil, Ihor and Iryna Kalynets, Yevhen Sverstyuk and others — are deprived of the care of one or both of their parents who spoke out in defense of human and national rights.

BETWEEN US AND THE TELEPHONE BY L. KALYNOWYCH

WHAT'S IN THE SPELLING OF A NAME?

One day my neighbor informed me that we were to have a new neighbor on the block and that her name is Olga Czajkowski. Of what nationality did I think she might be, my neighbor wanted to know? I answered that this is a surname common to more than one Slavic group, but that this spelling of it decidedly follows the rules of Polish orthography. The name Olga suggests to me that she may be a Russian or Bielorrussian, who I speculate, married a Polak. Later, we learned that Olga's husband's name is Igor (not a Polak, in that case) and what

WOMAN

Woman, they say, came from Adam's rib
Back when the world began
And she became indispensable,
Ask any man!

Lover, helpmate, mother and friend,
Who can say her worth?
But what a mess living would be
Without her here on earth!

OUR HOPE OF THE FUTURE

Oh, Beloved Children, our hope of the Future
The world lies before you like a rose yet unfurled
A great responsibility we place on your shoulders
And ask you to go and make good in this world.

But first, you must learn, for knowledge is Power
And you must know When, Where and How to use it
But with your Heritage, and God's blessing
And all of our prayers, we know you'll never lose it.

Be mindful of the Past, and hopeful of the Future
And long after many of us have left and gone
Pass on these teachings to those who come after
And we'll know that Ukraine will ever live on.

Olga L. Kaduchok

It is not surprising, however, that in a nation where human rights are not safeguarded, the rights of children are also neglected.

The brochure, which may be obtained from UNWLA headquarters, is illustrated with photos of some of the children of Ukrainian political prisoners. The brochure was distributed at the conference of the National Council of Women on 4/25-26/79 in New York City, where it was received with great interest.

It is to be expected that the Branches of UNWLA as well as other interested individuals and groups will order the brochures for distribution during this International Year of the Child, as this is a good opportunity to inform others about the situation in Ukraine. Please send in donations to cover the costs of publication of this brochure.

more, that her son is named Boris. Our new neighbors were Ukrainians!

Because the transliteration of given names and surnames is of current concern (or at least, should be!), I referred myself in this matter to a professor who has published on the subject of transliteration of Slavic names. He explained to me that there are two correct approaches to transliteration. One is to apply the scholastic transliteration system used in academic circles (ю = ju, ш = ś, щ = sc and so on). The other is to spell the name in such a way that when it is read by a native speaker of a given language, the pronunciation will approximate as closely as possible the original pronunciation of the name. So, for example, the Ukrainian name *Значний* would be *Snatschnyj* in

Germany and Znachny in Canada and U.S.A. Logically, it is unnecessary and linguistically inefficient to use the Polish orthography Znacznyi if one resides in an English-speaking country.

The professor, in fact, does not advise us to retain the spelling of our surnames as found on our old documents. Why should anyone with a Ukrainian surname spell it in German, Polish or Russian fashion when he lives in the USA? It is so much simpler to use as phonetic as possible a spelling. Why should a woman named Луцька, for instance, go through life being called "luck-a" because she spells her name Lucka instead of Lutska? It just doesn't make sense.

Many of us have surely noticed that oftentimes Ukrainian surnames find their way into the American press spelled in a manner which betrays their Russian sources. Грицишин, for example, appears as Gritsyshin, according to Russian pronunciation (which does not include 'h' in its sound repertoire and has different rules for the pronunciation of the vowel), rather than Hrytsyshyn which more faithfully represents the Ukrainian pronunciation. This problem can be rectified if we are all aware of it.

And what about Ukrainian given names? Here also there are two ways of handling them. In the first example, a boy named Василь TRANSLATES his name. He would be Wilhelm if he lived in Germany, William in America. In some social situations he would be called Wilhelm or William, and in others he would be Василь. The alternative to this, which saves Василь from an 'identity crisis' is for him to TRANSLITERATE his Ukrainian name as Vasyl. The professor advocates this second way of dealing with Ukrainian given names.

Ярослава would be Yaroslava, not Gloria. Юрій would be Yuriy, not George. We should adhere as closely to the Ukrainian pronunciation as possible. My neighbors should spell their names Olha, Ihor and Borys, for example, because Olga, Igor and Boris are transliterations according to Russian pronunciation. It is no wonder that people with such names are identified (wrongly) as Russians! And when they protest that they are not Russians, they confuse others into thinking "they're all one and the same"

We should be aware of these alternative spellings and their implications so that we may not perpetuate this confusion. Priests should be aware enough to advise parents bringing their

children to baptism — women's organizations should spread this information among our future mothers.

I thanked the professor and smiled, satisfied. I know that I will not be mistaken for a Russian Lubof Kalinovich nor a Polak Kalinowicz, because all my mail is addressed to: LUBOV KALYNOVYCH.

Translated from Ukrainian. "Nashe Zhyttia" — No. 2.

DON'T GO TO CONCERTS... only once a year

A week after the annual Ukrainian concert/festival in New Jersey, I met an old friend, Lida P., who was very upset about some occurrences at the festival.

— Luba, I am shocked at the terrible behavior of the audience at the concert. It was impossible to hear anything. Half of the people arrived late and when they finally came, they took their time finding their seats, stopping along the way to chat with their friends.

— It is true, Lida, that program had to be started on time. It was impossible to wait for the latecomers. We always complain that Ukrainians are late, but so are other people. The main problem is that there should have been more ushers showing the people to their seats.

— Yes, and the ushers should have been responsible for keeping the audience silent during the performance.

— Well, that is a problem you have to contend with in open-air concerts.

— That's only an excuse! Take, for example, the open-air concerts at Tanglewood.

— Yes, but that's different. Tanglewood concerts are attended by music lovers, who come to these concerts especially for the music. But all kinds of people come to the festival for the sole reason that it is Ukrainian. They rarely attend concerts and don't appreciate the performances. For them this is purely a gathering of old friends. We cannot tell these people not to come to the festival. We can only tell them to go to concerts more often. Maybe then they'll learn proper behavior and will learn to appreciate fine music, too.

Translated by M. Jarymovycz

ПРО ОПЕРУ "КУПАЛО"

ОКСАНА БРИЗГУН-СОКОЛИК:

Північно-американська прем'єра опери "Купало", лібретто і музику до якої написав Анатоль Вахнянин, відбудеться в днях 13, 14, 15, 16 і 17 червня ц. р., у залі театру МекМілан, у будинку Едварда Джонсон Музичного факультету Торонтського університету.

Оперу "Купало" написав А. Вахнянин при кінці 19-го століття. Вона має 4 дії і є написана в класичній формі. Сюжет опери, взятий з часів боротьби козаків проти татар у 17-му ст., розповідає про дівчину Одарку, яка попала в полон до татар. Її великодушну визволяє паша Омар, впізнавши в ній свою доньку... Коханий Одарки Степан нападає на татарський табір і знаходить там свою наречену... Опера багата на народну мелодику та купальські звичаї.

Цю першу галицьку оперу композитор сам ніколи не бачив, помер у 1908 році. Оперу перший раз поставлено в

сезоні 1929-30 в Оперному театрі Харкова, тоді столиці України. В головних ролях там виступили: Одарка — М. Литвиненко-Вольгемут; Максим-батько — Іван Патержинський; Степан — Михайло Голинський. Після того оперу стягнули зі сцени і більше не ставили.

Оперою в Торонто буде диригувати Володимир Колесник, колишній музичний та мистецький керівник і диригент Академічного театру опери і балету в Києві.

Режисером є Джеймс Лукас, режисер багатьох опер у Канаді та Америці, наприклад: Метрополітанської опери, опери Сан Франціско та інших.

Декорації та костюми проектує Елсі Савчук, одна з кращих фахівців Канади, яка на вечорі Оперної гільдії 1 квітня в залі інституту св. Володимира показувала прозорікі зі своїх проєктів.

Докінчення на ст. 35.

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

ХОЛОДНИЙ БОРЦ

Подає Марія Заclinська

**2 в'язки молодих буряків,
8 горнятк води,
1 помідор,
2-3 зубчики часнику,
Цибуля, салера, морква, петрушка,
1-2 грибки,
1 горнятко сметани,
Сіль, перець, цитриновий сік, кріп і
зелена петрушка.**

Бурячки зварити у лушпині, осібно в 4 горнятках води зварити яриную закришку. Відвар з буряків процідити до закришки, буряки втерти (без лушпини) на терці, або покряяти на дрібні пасочки, додати цитриновий сік, дрібку соли, перцю, часнику, цукру, заправити сметаною, додати зеленого кропу і застудити. — Подавати з молодю картоплею.

ДРУГИЙ СПОСІБ:

1 слоїк чистого борщу (Манішевич), 1 горнятко кип'ятку, в якому розпустити 2 кісткі курячого бульйону, заправити 1/2 горнятка квасною сметаною і 1/2 горнятка густою сметанкою (геві крім). Додати січений кріп, сіль, трішки цукру, перцю, часникового порошку. Добре застудити. Подавати з яйцями звареними на твердо.

ТОРТ "DUCHESS"

Подає Люба Раковська

**12 унц. муки, додати ванільовий цукор,
12 унц. товщу,
8 унц. пареного і меленого мигдалю,
4 сирі жовтки.**

Це все замісити і поділити на 4 коржі, спекти на золотий колір.

МАСА ГОРІХОВА:

8 унц. горіхів, цукру до смаку (пудри) вимішати зі сметанкою (heavy cream) щоб було густе і додати цукор ванільовий.

МАСА ПОМАРАНЧОВА:

2 столові ложки молока і ложка муки добре розмішати, додати 4 жовтки і цукру до смаку, сок з одної цитрини та одної помаранчі. Все це дати до посудини з водою і варити мішаючи аж згусне. Осібно втерти 4 унц. масла і додавати до маси.

МАСА ШОКОЛЯДОВА:

6 унц. масла, 6 унц. товченої шоколяди, 4 унц. цукру, 3 сирі жовтки і чарка руму. Коржі переложити масами. Зверху — склиця помаранчова.

ТОРТ КРИХКИЙ-ГОРІХОВИЙ

Подає М. Карпевич

**10 унц. мелених волоських горіхів,
10 унц. масла,
10 унц. грисікового цукру,
3 унц. картопляної муки
4 великі яйця.**

Утерти разом цукор з маслом і жовтками, додати горіхи і далі терти, накінці додати картопляну муку і піну з білків, легко вимішати і спекти два коржі. Коли коржі вистигнуть, скропити кількома ложками чорної кави з цукром.

Маса:

1 кватирка (cup) квасної сметани (зауер крім),
4 унції цукру, або до смаку,
3 унції мелених горіхів, або мигдалів,
1 кусок ванілії, або 1-2 ложечки плинної.

Це все разом утерти і переложити торт та покрити зверху склицею.

СКЛАДАЙТЕ ДАТКИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "НАШОГО ЖИТТЯ"

Докінчення: НАША ОБКЛАДИНКА

галерея та Ханти-Мансійський музей. Влітку 1961 року ще раз приїжджає на Україну (Львів, Івано-Франківськ, Карпати). Восени того ж року в Тюмені була його персональна виставка, брав участь в зональній виставці в Ново-сибірську.

У грудні 1961 року Заливаха остаточно переїжджає на Україну, поступивши в Івано-Франківське обласне товариство художників. У квітні 1962 року в Івано-Франківську була влаштована його персональна виставка, яка була через декілька днів закрита за вказівкою обкому партії (за "занепадницькі настрої"). Восени 1962 року ближче знайомиться з молодими київськими художниками, критиками, письменниками.

Виставлявся нечасто (обласні виставки, зональна у Львові), в більшості випадків його роботи відхилялися з міркувань немистецького характеру (напр., ряд живописних робіт та мозаїчні картини "Борітеся — поборете" і "Пророк" на республіканських виставках). Твори Заливахи репродукувалися в республіканських журналах ("Мистецтво", "Зміна", "Вітчизна" та ін.). Був одним з авторів шевченківського вітражу в Київському університеті (1964 р.), який був знищений за наказом секретаря Київського обкому КПУ Бойченка.

Заарештований наприкінці серпня 1965 року в Івано-Франківську. Засуджений в березні 1966 року в закритому судовому засіданні на 5 років таборів суворого режиму за звинуваченням в антирадянській пропаганді та агітації. Перебуваючи в таборі No. 11 в Мордовії (Явас), працював вантажником, потім кочегаром. Там у нього конфіскували фарби і заборонили у вільний час малювати.

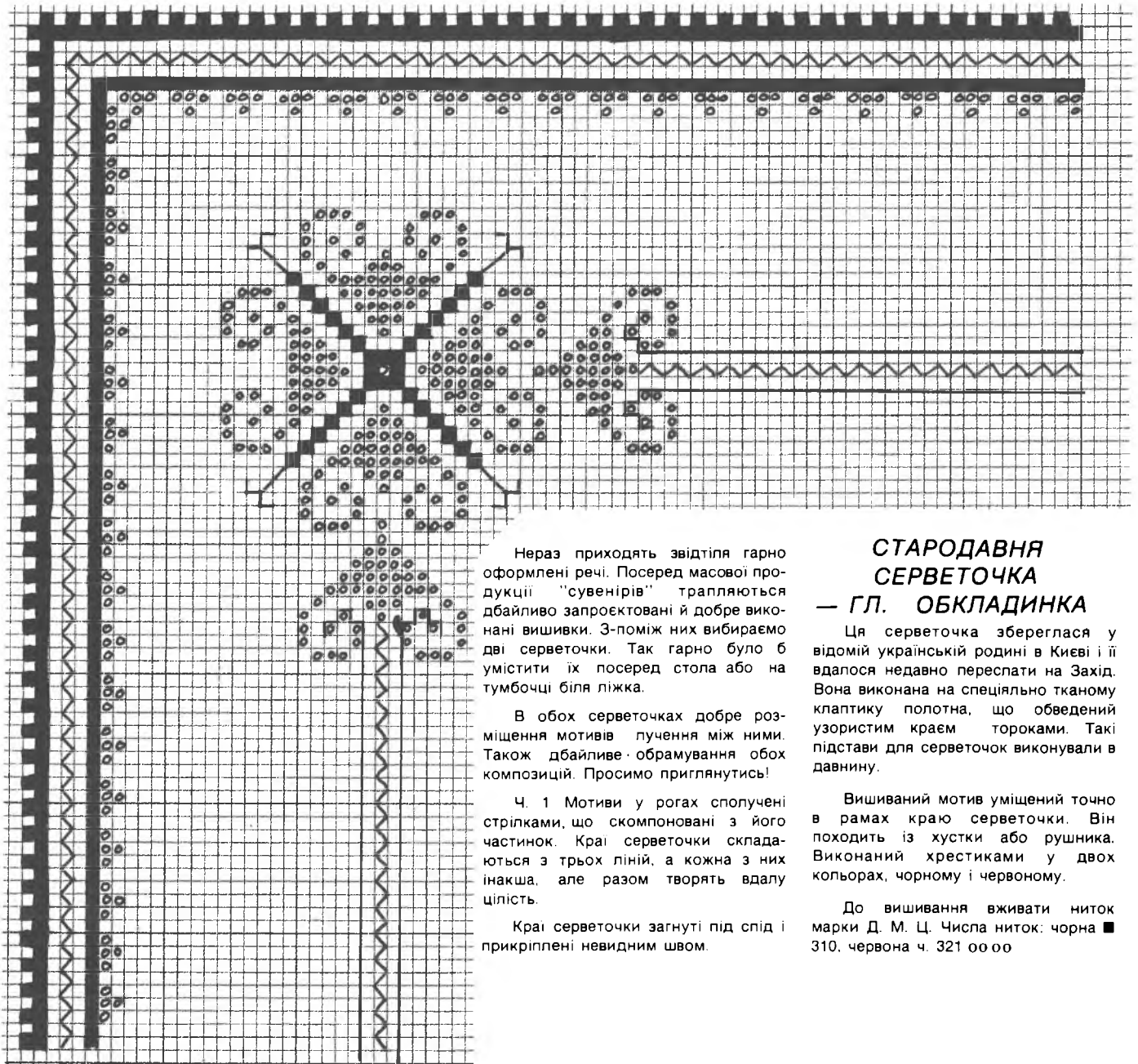
І все ж він намагався творити навіть тоді, коли в нього лишався один олівець і невід'ємна уява художника.

Останніми роками живе з родиною (дружина і двоє малолітніх дітей) в Івано-Франківську. Працює на побутовому комбінаті декоратором. В жадних виставках не може брати участі, про його творчість останнього часу відомо мало.

* На основі збірника матеріалів укладу Вячеслава Чорновола "Лихо з розуму" (Портрети двадцяти "злочинців"). Париж 1967

ВИШИВКА

СЕРВЕТЧКИ
З УКРАЇНИ

Нераз приходять звітля гарно оформлені речі. Посеред масової продукції "сувенірів" трапляються дбайливо запроєктовані й добре виконані вишивки. З-поміж них вибираємо дві серветочки. Так гарно було б умістити їх посеред стола або на тумбочці біля ліжка.

В обох серветочках добре розміщення мотивів пучення між ними. Також дбайливе обрамування обох композицій. Просимо приглянутись!

Ч. 1 Мотиви у рогах сполучені стрілками, що скомпоновані з його частинок. Краї серветочки складаються з трьох ліній, а кожна з них інакша, але разом творять вдалу цілість.

Краї серветочки загнуті під слід і прикріплені невидним швом.

СТАРОДАВНЯ СЕРВЕТЧКА — ГЛ. ОБКЛАДИНКА

Ця серветочка збереглася у відомій українській родині в Києві і її вдалося недавно переслати на Захід. Вона виконана на спеціально тканому клаптику полотна, що обведений узористим краєм тороками. Такі підстави для серветочок виконували в давнину.

Вишиваний мотив уміщений точно в рамках краю серветочки. Він походить із хустки або рушника. Виконаний хрестиками у двох кольорах, чорному і червоному.

До вишивання вживати ниток марки Д. М. Ц. Числа ниток: чорна ■ 310, червона ч. 321 00 00

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА НЬЮ-ДЖЕРЗІ

Докінчення

70-ИЙ ВІДДІЛ СУА ім. ВІРИ БАБЕНКО, ПАССЕЙК, Н.ДЖ.

(Хроніка за 1978 рік)

Відділ начислює 59 членок. Ділові сходи відбуваються щомісяця. Три членки входять до Екзекутиви Округної Управи (О. Буртик, О. Площанська, О. Порохняк), а дві до референтури (І. Шраменко, І. Чайківська).

Відділ є членом УККА і має там постійну представницю.

Розуміючи вагу заклику голови Округу Лідії Гладкої "Пізнаваймо себе краще", Відділ увійшов в співпрацю з іншими Відділами.

В лютому культурно-освітня референтка Ірина Шраменко виголосила у 86 Відділі доповідь п. з. "Письменники про Шевченка"

5-го березня пресова референтка Марійка Мартинюк брала участь у зборах Українського Музею.

В березні на звернення місцевого Відділу УККА наш Відділ спільно з 18-им зайнявся влаштуванням Шевченківської Академії. І. Шраменко опрацювала монтаж, в якому брала участь молодь.

В квітні голова Відділу Олеся Порохняк виголосила у 18-му і 70-му Відділах та в Клубі Старшого Грамадянства доповідь з прозірками "Обрядове печиво"

В травні культурно-освітня референтка І. Шраменко відчитала свій реферат "Жінка — мати — героїня" Студентки — Дарія Бакалець відчитала вірші І. Дибко — Шраменко "Найдорожче слово" та "Дорогі руки" а Катруся Панченко вірш Олеся Бердника. Марія Бакалець відчитала статтю "Мати і дитина"

Відділ став меценатом Українського Музею. Три делегатки: М. Мартинюк, О. Порохняк та І. Шраменко брали участь у 18-ій Конвенції СУА.

Конвенція наділила Відділ почесною грамотою та відзначенням за працю для нашої організації.

В вересні на ширших сходах культурно-освітня референтка І. Шраменко відчитала короткі оповідання Ольги Кобилянської.

24-го вересня членство взяло чисельну участь в маніфестації присвяченій 45-літтю жорстокого голоду в Україні.

1-го жовтня членки допомагали перевести "День Союзанки" в Окрузі

2-го грудня Відділ зайнявся технічною підготовкою ювілейної зустрічі з ректором УВУ проф. д-ром В. Яневим.

6-го грудня д-р Б. Свистун виголосила доповідь з прозірками на тему "Як запобігти дентистичним недугам"

10-го грудня Д. Колатало брала участь в програмі "Дня розваги" у 65-му Відділі.

В грудні голова Відділу перевела збірку для родини Н. Світличної.

Відділ по своїй спроможності старається допомагати потребуючим і висилає посилки, дав грошову допомогу для одного студента, зложив доток на УВУ, заступниця голови О. Площанська є спонзором студента в Бразилії.

Управа 70-го Відділу СУА, Пассейк. Зліва сидять: Ірина Шраменко - культурно-освітня референтка, Олеся Площанська — заступниця голови, Олеся Порохняк — голова, Марійка Мартинюк — пресова референтка, Ольга Школяр — вільний член. Другий ряд зліва стоять: Ева Лушняк — організаційна референтка, Ольга Буртик — секретарка, Світлана Марченко — імпрезова референтка, Марія Бакалець — господарська референтка, Олеся Бобиляк — касирка, Дарія Колатало — суспільна опіка. Неприсутня на знімку Тамара Гурин — референтка зв'язків.

Executive Board of UNWLA Branch 70, Passaic, New Jersey.

8-го жовтня Відділ влаштував "Культурно-розважовий вечір" для громадянства. У програмі брала участь молодь.

11-го жовтня за старанням імпрезової референтки С. Марченко, А. Щепко виголосила доповідь п. з. "45-ліття голоду в Україні"

В листопаді Д. Колатало розвеселювала своїми жартами присутніх на китайській льотерії у 28-му Відділі.

Плекаючи наші традиції, членство ходить з колядою.

Після ширших сходів господарська референтка М. Бакалець гостила присутніх солодким та кавою. Усім членкам, які своєю працею чи жертвенністю причинились до успіхів наших програм, управа Відділу щиро дякує.

Марійка Мартинюк
пресова референтка

75-ТИЙ ВІДДІЛ ІМ. КОНСТАНТИНИ МАЛИЦЬКОЇ, МЕЙПЕЛВУД, НЮ ДЖ.

(РІК ДІЯЛЬНОСТІ 1978)

Молодечий 75-ий Відділ засновано 5 років тому.

Склад управи: Вожена Сигалів — голова, Таїса Рак-Бровн — заступниця голови, Христина Сенижак — секретарка, Марія Онишкевич — касирка. Референтки: Оля Понос — організаційна, Л. Гуцул — культурно-освітня, І. Олесницька — суспільної опіки, Б. Гарасим — імпрезова, І. Макар — мистецька, В. Бекесевич — народного мистецтва, С. Гординська — господарська.

Відділ раз на місяць відбуває засідання управи, а 3-ій четвер кожного місяця є призначений на сходинах всіх членок.

Для зацікавлення членок намічуємо різноманітну програму:

"Плент парті" — "Як плекати домашні рослини?" З цих порад членки довідались як доглядати хатні рослини та де їх купити.

"Самооборона" — доповідь колишнього детектива з Нью-Йорку про забезпечення себе та своєї хати проти грабунку або вбивства. Доповідь тривала чотири години, але ніхто не хотів йти до дому — так було цікаво.

25-го лютого Відділ влаштував свій перший і дуже успішний "Літературно-мистецький вечір" з участю Міри Гармаш і Романа Васишина. Старанно і цікаво опрацьована програма, читання поезій, виставка дереворитів зібрала багато присутніх. Союзянки гостили солодким та кавою — чаєм.

В березні Віра Бекесевич і Люся Гуцал влаштували великодню виставку у двох бібліотеках в Мейпелвуді. Виставку відвідало багато американців і українців.

В травні Відділ брав участь у церковному базарі.

В червні участь приймали в Українському фестивалі та "Етнікс Дей" в Саут Орандж, Нью Дж.

Першого жовтня Відділ брав участь в "Дні Союзянки", приготувавши столик з мистецькою виставкою.

Відділ відкрив "Українське бюро суспільної опіки" при церкві Ів. Хрестителя в Ньюарку для старших громадян околиці.

Два рази в тиждень: у понеділок і середу, членки чергуються, пригтовляючи для сеньйорів каву і солодке. "Бюро" запрошує доповідачів, влаштовує поїздки, раз на місяць відзначає спільні уродини.

Членки влаштували для старшого громадянства "День Подяки" і Різдво.

Заходом Відділу фахово перекладено на українську мову матеріали в справі соціального забезпечення і медичної допомоги.

15-го жовтня Відділ взяв участь в "Опен гауз", де відзначено 1-шу річницю заснування "Бюра суспільної опіки"

З нагоди 5-ліття влаштовано "Христини" Відділу. 18-го листопада відбувся бенкет і забава. Понад 150 осіб — членки, їх родини та приятелі забавлялись до ранку.

Відділ закінчив рік 1978-ий дуже успішно різдвяною зустріччю та відвідуванням з колядою старших, самітніх громадян.

Олена Мандзій
пресова референтка

86 ВІДДІЛ СУА, НЮАРК, Н.ДЖ.

На 1978 р. головою Відділу в четверте переобрано Надію Іванчук. Відділ начисляє понад 50 членок.

Щоб побільшити число присутніх членок на сходинах, Відділ влаштував 4 доповіді, на котрі загостило ширше громадянство. Доповідь на тему: **Думки великих людей про Великого** — виголосила Ірина Дибко-Шраменко, **Доісторичне мистецтво — його розвій і трипільська культура** — о. д-р Юрій Шумовський, **Скелісті гори північної Америки** — д-р Денис Стахів, та ERA (Equal Rights Amendment) Галина Кутко.

Ранньою осінню Відділ влаштував вже традиційну "кольораму" для українських дітей від 6 - 14 року життя за яку відповідала виховна реф. Ляриса Даник. Ціллю цього конкурсу є заохотити українських дітей розвивати свій талант в рисуванні та в малюванні картин, а рівночасно витворити зацікавлення до українського мистецького світу.

Відділ провадить активну діяльність в обороні українських в'язнів якою займається заступниця голови Б. Ольшанівська.

Оцінюючи знання української мови Відділ приділив грошеву нагороду учениці Школи Св. Івана Хрестителя за найкращі оцінки в українській мові.

Відділ допомагає українським монахиням та священикам в Європі, висилає пакунки до Бразилії й є спонсором стипендістки.

З нагоди Міжнародного Року Дитини, Відділ рішив придбати хоча одну англomовну книжку з українською тематикою для американських бібліотек в околиці Відділу. Оцінюючи вартість Українського Музею, Відділ став його членом і меценатом.

Для придбання фінансів Відділ влаштував вже традиційний "Різдвяний базар" та "Garage sale" котрі були дуже успішні.

Пресова реф.
Ольга Гнатейко

92-ИЙ ВІДДІЛ ІМ. О. БАСАРАБ, МЕНВІЛ, Н.ДЖ.

(Звіт за 1978 рік)

Відділ нараховує 30 членок. Сходини відбуваються по приватних домах.

В цьому році відбулися такі імпрези:

- 1) Висвітлення прозірок і доповідь "Скелісті гори Північної Америки".
- 2) Січневі дати в нашій історії.
- 3) Ольга Басараб, патронка нашого Відділу.
- 4) Спільна прогулянка автобусом на великодню програму до Радіо Ситі в Нью-Йорку.
- 5) Участь членок у 18 Конвенції СУА в Нью-Йорку.
- 6) Висвітлення фільму "В неділю рано зілля копала".
- 7) Осіння забава.
- 8) Різдвяні обряди в Україні і різдвяні звичаї в Америці — доповідь.
- 9) Лютерія.

Відділ є меценатом Українського Музею. Є членом Українського Конгресового Комітету.

Фонди здобували членки колядою, продажем харчів, а найбільший

92 Відділ СУА. Сидять зліва: Е. Прядка, О. Рохман, П. Яцук, Т. Рішко — голова Відділу, С. Гаврилюк, К. Гейл, І. Мригоцька. Стоять зліва: Л. Ясіновська, М. Добош, А. Захарко, В. Комарницька, П. Маміїв, М. Гарвіст, С. Ландвїйт, М. Демчишин, О. Стєк, М. Стєхїв.

UNWLA Branch 92, Melville, New Jersey.

ОКРУГА НОВА АНГЛІЯ

66-ий ВІДДІЛ СУА

(Хроніка за 1978 р.)

В 1978 р. наш Відділ відбув 3 ширші сходи і 5 сходи Управи.

29 січня влаштував традиційну "КУТЮ", на якій зібрано з добровільних датків 497.00 дол., які призначено до Бразилії і Аргентини на стипендії для студентів, які бажають стати священиками.

19 березня Відділ мав базар і продаж печива перед Великоднем.

2 квітня відбулася мистецька виставка заступниці голови Лесі Кизик.

6 травня відбувся "Баль градуантів" середніх і народних шкіл.

27 червня Відділ брав активну участь в "Українському дні" в Нью Кинен.

1-го липня Відділ спромігся на одноденну мистецьку виставку на Гріні в Нью Гейвен.

1 і 26-го листопада Відділ мав продаж печива та базар перед Днем Подяки.

Відділ перепровадив збірку на допомогу Н. Світличній. Суму до 202.00 дол. переслано до Окружної Управи в Гартфордї.

Впродовж року Відділ співпрацював зі всіма товариствами, а головнo брав участь у всіх сходах УККА.

Хочу подякувати всім нашим паням а головнo заступниці голови Лесі Кизик за велику поміч для мене через два роки моего головства.

Вїра Гусак
голова

дохід був з продажу квитків на льотерію. Це була дуже відповідальна і важка праця. За це треба дати признання паням: С. Гаврилюк, що вишила подушку для виграшу, Е. Прядці, що продала найбільше квитків, М. Гарвіст, що переводила усі трансакції. Всі членки теж причинилися до успіху льотерії.

З придбаних грошей 600 дол. переслано на такі цілі: Запасний фонд "Нашого Життя", Фонд 500, поміч дітям у Бразилії, Українські студії в Гарварді.

Лєся Борц
секретарка

100 ВІДДІЛ КАРТЕРЕТ, Н.Дж.

Відділ засновано 11 літ тому. Нароховує 18 членів.

Відбуто імпрези:

Свят-вечір для союзянок з родинами в січні 1978 року. Членки Відділу ходять з колядою на потреби Відділу. В червні поруч з іншими етнічними групами Відділ зорганізував виставку та продаж печива і страв в американському коледжі.

Відділ співпрацює з місцевим Горожанським клубом, в новозбудованій залі котрого приміщується домівка СУА. Для сплачування боргу за домівку членки роблять та продають вареники.

У квітні Відділ взяв участь у

"Вечорі голів" Округи Нью Джерзі, виславши 4 делегатки (бувші голови).

Делегатки Відділу приймали участь у річних зборах Округи. На 18 Конвенцію Відділ делегував 3 членки.

У вересні заходом Відділу зорганізовано автобус на здвиг СУМ-а в Елленвіл Н.Й. Союзянки взяли чисельну участь. Відділ співпрацює з батьківським комітетом при школі Українознавства, щорічно влаштовуючи виставку народного мистецтва та продаж українських страв на місцевім американськїм фестивалі. 24-го вересня майже всі членки Відділу брали участь в жалобній маніфестації в Пассайку, Н.Дж. для відзначення 45-ої річниці великого голоду в Україні.

Відділ перевів збірку на допомогу Надії Світличній. Зібрано 50 доларів. Гроші переслано до Централї СУА. Відділ вислав 3 пакунки до Європи. Відвідувано хворих і старших віком членок.

Голова Відділу та одна делегатка брали участь у Світовій Жіночїй сесії СФУЖО 21-го листопада 1978-го р.

Майже всі членки взяли участь у протестаційній маніфестації в Нью-Йорку під час 3-го Світowego Конгресу Вільних Українців.

Відділ є членом УККА і приймає активну участь в засіданнях. Перевибори нової управи на 1979 р. відбулися 3-го грудня 1978 р.

Марїя Васїчко
секретарка

73-й ВІДДІЛ СУА, БРІДЖПОРТ, КОНН.

Травень-грудень 1978 р.

У звітovому часі відбуто 3 ширші сходи́ни і річні загальні збори. Хоч небагато членок приходило на сходи́ни, але свою працю виконували дуже добре.

В травні наша голова Анна Гомик і імпрезова референтка Марія Цап взяли участь у Конвенції СУА в Нью Йорку і пізніше звітували на ширших сходи́нах.

Відділ влаштував "пікнік" 9-го липня на городі української православної парафії. Членки, їхні чоловіки і діти вложили багато праці, але ніхто не нарікав; прийшло багато людей всі були вдоволені і весело забавлялися.

Голова А. Гомик подарувала від нашого Відділу до головної бібліотеки в Бріджпорті платівку Служби Божої з посвячення Собору Св. Софії в Римі, на якій є промова Іх Блаженства Патріярха Йосифа, а також благословення для Українського Народу Папи Павла VI.

Вислано лист до телевізійної станції з приводу висвітлення фільму "Голокост", а також протестаційні телеграми до сенаторів, конгресменів і преси.

Всі зобов'язання фінансові до Окружної Управи і до Централі СУА, Відділ точно виконує. Референтки суспільної опіки відвідують хворих і посилають побажання видужання. Також переведено збірку на допомогу Надії Світличній.

Відділ є членом УККА і наші членки, крім жертвенної праці для Відділу, працюють також віддано для своїх Церков і цілої української громади.

Дарія Стахів

93-й ВІДДІЛ, ГАРТФОРД, КОНН.

Доповнення хроніки до кінця 1978 р.

При кінці червня 1978 р. відбулася зустріч членок 93 Відділу з родинами і приятелями на оселі "Бобрівка"

21 жовтня відбулися Вишивані вечерниці нашого Відділу, що пройшли з гарним моральним і матеріальним успіхом. Членки приготували нові декорації залі, які імітували вишивку.

Найбільшим успіхом втішався наш

Різдвяний Базар. Мушу зазначити, що дуже багато членок працювало над підготовою базару вже від раннього літа — робили прикраси на ялинку, плели з волічки накривала, різні предмети щоденного вжитку і дуже багато праці присвятили для вишивання блюзок і мужеських сорочок. Працювало нас багато, але душею тієї підготовки до базару була, як завжди, Анна Крамар. Рівночасно з базарем проходила успішно вистава образів мисткині Ірени Зелік.

Мушу наголосити ще одну подію-збірку на дар Надії Світличній. Збірка пройшла з великим успіхом завдяки жертвенності гартфордської громади та старанням й ентузіязмові Ярослави Кукіль, що переводила збірку.

Ірина Скочдополь
пресова референтка

106-й ВІДДІЛ СУА. Ім. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ, ГАРТФОРД

Хроніка за 1978 р.

Наш Відділ нараховує 18 членок. Головою є Віра Ціропалович.

За прихід з-продажу великоднього печива вислано 6 пакунків до сиротинців Бразилії. Успішний випродаж уживаних річей приніс гарний прихід — призначений наймолодшим школярам — світличці.

Традиційно влаштовано шкільним дітям костюмову забаву. Жовтневі вишивані вечерниці Відділ організував спільно з 93 Відділом СУА.

В часі різдвяного базару влаштовано виставу і продаж графіки відомої української мисткині Христини Головач-Дебаррі.

В часі одних ширших сходи́н членки зі зворушенням слухали доповіді Івана Кукіля про його особисту знайомість з патронкою нашого Відділу — Оленою Телігою.

У вересні членки мали чайний вечір для себе і своїх родин.

Членки приготували тризну по похороні чоловіка Тереси Глух.

Членки також жертвували гроші на Церкву і школу.

Тереса Глух.

108-й ВІДДІЛ СУА Ім. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ, НЬЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Звітний час: від січня до грудня 1978 р.

Ширші сходи́ни, які звичайно проходять з програмою і перекусом,

відбуваються кожного місяця за винятком липня і серпня.

Діяльність Відділу зосереджена передовсім на культурно-виховному відтинку.

Під час каденції уступаючої Управи (О. Нагорська — голова, К. Снігурович — заступниця голови, Х. Мельник — секретарка, Г. Марків — касирка, і від жовтня О. Зінич була касирка), Відділ був дуже активний і досягнув немало.

Під проводом учительки Г. Гарвій, Відділ успішно провадить світличку, до якої цього шкільного року учащає 10 дітей.

Діяльність Відділу за 1978 рік:

Відділ був дуже активний у Великодньому часі. Двотижнева Великодня виставка була організована в Нью Гейвен Інформайшен Сентер. Відділ спонзорував показ писання писанок під час "Коннектікат Крафт Спрінг Маркет" в днях 18 і 19 березня, який відвідало понад 10,000 людей і український кіоск показано на вечірніх новинах на телевізії. Участь у "Весняному Міжнародному Ярмарку" 1-го квітня, який відбувся на Єйл Університеті, принесла Відділові чимало признання.

В травні відбувся традиційний продаж печива і квітів, з нагоди Дня Матері. Чайок для нових членів відбувся у Л. Гілдей, яка очолювала комітет.

Чотири членки були присутні на XVIII Конвенції СУА Офіційно делегаткою Відділу була Х. Мельник. О. Зінич вільний член Головної Управи, очолювала панель, який відбувся під час спільного полуденка для делегаток молодечих Відділів. Під час бенкету Х. Мельник відібрала грамоту вручену Відділові з нагоди пожертвування 1,000 дол. на Український Музей.

В жовтні Відділ спонзорував групу українських студентів з Бриджпорт, Конн. під проводом Роми Гайди, які виступили з програмою про українських дисидентів. Також в жовтні і в листопаді була виставка українського мистецтва в публічній бібліотеці в Орандж, Конн. Ця виставка була організована Д. Брочинською і О. Нагорською.

Традиційна забаву "Вишивані вечерниці" була влаштована разом з місцевим Українським Народним Домом. До танцю пригравала оркестра "Рушничок" і прихід з льотерії в сумі 354.00 дол. був призначений на фонд для Надії Світличної.

Відділ улаштував Різдвяне прийняття, на яким членки з чоловіками

Докінчення на ст. 36

НАШИМ МАЛЯТАМ

СИМОН.

МАРІЯ ЖИЖКА

Жив маленький хлопець, звали його Симоном, але він був найбільш невдалий хлопець у класі, бо не вмів ні читати по складах, ні рахувати на пальцях. І Симон думав, що він недобрий. Замість того, щоб учитися, він дивився у вікно і дивувався — Чому на деревах кінці гілок набрякають? — Він розглядав класу і дивувався — Чому у Марка волосся пряме, а у Андрія кучеряве? І чому деякі люди носять окуляри? — І коли він ішов додому, то розглядав усе навколо і дивувався як ніжно вітрець колихав зелену травичку, і блакитні квіти гойдалися в ліску, пташина сиділа в гніздечку, гріла своїх пташенят і дивилася на нього. А Симон так задивився на пташку, що тут же, на зеленій травичці й заснув. І сниться йому сон:

... Прийшов Господь Бог і запитав травичку:

— "Що ти зробила для Мене?" —

— "Ми годуємо овечок на паші", з гордістю відповіла травичка. Бог був задоволений. Потім спитав квітів у лісі:

— "Що ви зробили для Мене?" —

— "Ми ловимо блакитний колір з веселки і розкладаємо його на землі, щоб люди бачили його" —

— "Ця блакитність це Моя блакитність неба", сказав Бог.

Бог запитав пташку, що сиділа у гніздечку:

— "Що ти робиш для Мене?" —

Є "Я сиджу у гніздечку, грию свої пташенята і даю їм частину Твоєї любови". — Бог благословив пташку і пішов у школу до дітей і запитав:

— "Що ви тут усі робите для Мене?" —

Один сказав : "Я маю картину" —

Другий сказав: "Я буду човен". —

Третій сказав: "Я отримав нагороду за читання".

Всі учні відповідали, лише Симон мовчав.

Бог запитав Симона: "Що ти робиш для Мене?"

Симон повісив голову, а Бог чекав на його відповідь. Усі діти чекали. Уся школа чекала на відповідь Симона, і нарешті Симон сказав:

"Я нічого не зробив, я лише дивувався. Я дивувався весь час... Я дивувався огневі, що так яскраво горить, дивувався воді, що з гори срібною стрічкою в річку біжить, я дивувався зеленим деревам, що в гаю коло річки шумлять. Сьогодні я бачив пташечку у гніздечку. Вона дивилася на мене, не рухалася... а я дивувався".

— "Іди Симон і дивуйся! Я є диво, Я є міць, Я є любов", сказав Бог.

... Симон прокинувся... вітрець ніжно колихав травичку і блакитні квіти гойдалися в ліску, а пташина сиділа в гніздечку і дивилася на Симона.

Симон більше не рахував себе невдалим у класі — він учився. Він навчився ще більше дивуватися сотворінням Бога.

... Бог учить і укріплює знання! Бог дає силу для життя!

Діти, моліться Богу! Він допоможе в кожному змаганні вам — Він дає вам щастя в житті!...

УСМІХНІСЯ!

Важке питання

Один хлопчик розповідав своїй мамі:

— Сьогодні вчителька в школі поставила нам дуже важке питання.

— Яке ж то було питання? — спитала мама.

— Учителька запитала, хто з нас розбив у класі шибку.

ІВАСИК У ШКОЛІ

РОМАН ЗАВАДОВИЧ

Був у мамі синочок Івасик. Як скінчив Івасик шість років, мама повели його до школи, ще й похвалили, що то розумний хлопець, бо вже навіть уміє трішки рахувати.

От учитель і питає: — Скажи мені, Івасю, скільки є два менше два.

— Не знаю, — відповідає щиро Івась.

— А ти подумай, — заохочує вчитель. — Ти, наприклад, мав у кишені два центи, і раптом тих центів у тебе нема. Що ж там лишилось?

— Дірка! — каже Івась, зрадівши, що вже вміє рахувати.

Учитель в сміх, мама в сміх. Учитель сказав, що хлопець вміє думати, хоч по-своєму. З нього "будуть люди" і що гадаєте? Івасик став не тільки пильним школяриком, але не раз і своїм товаришам давав смішні влучні відповіді. Раз питається його Михасик з першої лавки:

— Чи ти, Івасику, знаєш, чому риби не мають голосу?

— Знаю! — Не знаєш! — Знаю! — Не знаєш! — Знаю! — Не знаєш! — Певно, що знаю! — Ну, то скажи!

Тоді Івась, замість відповіді, каже: — Ану, всади голову в воду і спробуй говорити!

Іншим разом питається вчитель дітей:

— Хто з вас знає, звідки береться дощ?

Всі мовчать. За хвилину тихо відзивається Івасик:

— Я знаю.

— Ну, то скажи, звідки береться дощ?

— З кісток моєї бабуні.

— Що? — учитель дивується, діти дивуються, а Івасик пояснює: — Я не раз чую, як мої бабуня говорять; "Ой-ой, чую сьогодні дощик в моїх кістках" і справді, незабаром іде дощ...

Учитель сміється і каже: — Твоя бабуня має ревматизм!

Згодом пильний школяр Івасик усього навчився: і чому риби не мають голосу, і звідки береться дощик, і багато інших потрібних мудрощів. У старших класах він почав "гризти" навіть граматику і собі на ній зубів не поламав, хоч яка це тверда наука. Та раз так склалось, що Івасик занедужав і не був у школі в той час, коли вчитель навчав про розділові знаки: кому, двокрапку, риску тощо. Приходить

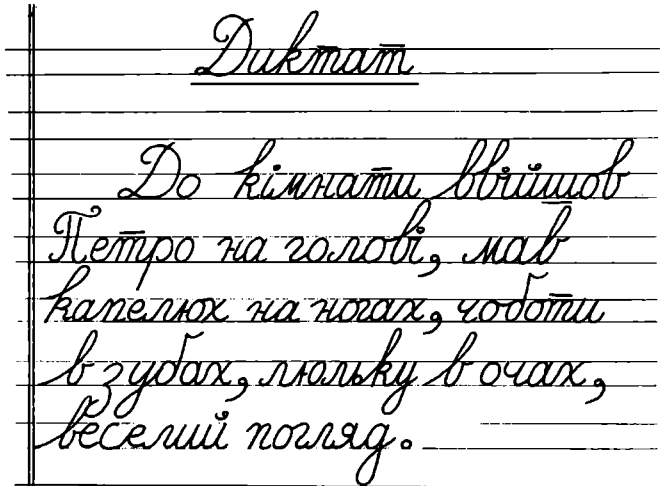
Івасик по недузї до школи, а вчитель диктує учням до зшитків таке речення:

— "До кімнати ввійшов Петро на голові мав капелюх на ногах нові чоботи в зубах люльку в очах веселий погляд".

— А тепер, — каже, — поставте діти, де треба, розділові знаки, щоб було зрозуміло.

"Ова! — думає собі Івасик. — Хіба ж це така велика штука?"

Довго не думавши, поставив кілька ком, і перший з усіх приніс учителеві на перевірку. Учитель почав читати так, як вимагали поставлені Івасиком розділові знаки, і вийшло таке:

Шкільна зала затряслась від сміху, а Івасик зрозумів, що ставити розділові знаки не така легка штука, як йому здавалося. Але він забрався до науки і незабаром навчився того, чого не знав.

Веселка ч. 3 — листопад 1954

Докінчення про оперу "КУПАЛО"

В опері бере участь хореограф Семен Джуган зі своїм танцювальним ансамблем "Калина".

Оперний хор, який приготовляється до "Купала" вже від травня минулого року, має коло 90 хористів-естузіястів з хорів "Боян", "Бурлака", "Прометей", "Веснівка", "Діброва" та церковних хорів. Хормайстер — Зеновій Лавришин. Проби відбуваються в домівці УНО — Торонто, господарі якої є ініціаторами тої колосальної події в мистецькому житті української громади.

У головних ролях виступають в днях 13, 15 і 16 червня: ОМАР — Корнеліус Оптоф; Одарка — Роксоляна Росляк, яка, між іншим, 21 березня ц. р. виграла "Джуно Аворд" за "найкращий клясичний альбом — 1979" — пластинку, на якій виконує з Глен Гулдом "Дас Марієнлебен" ("Джуно Аворд" це щорічні канадські нагороди за найкращі пластинки в різних категоріях).

Ролю Степана буде співати Джеф Моріс, Максим-Батько — Леонід Скірко, Галя — Ганна Колесник. У днях 14 і 17 червня співають: Омар — Аво Кітаск, Одарка — Вікторія

Масник, Степан — Мішел Страно, Максим-Батько — Кріс Камерон, Галя — Ірина Вельгаш. Майже всі солісти є солістами Канадської оперної компанії.

У почеснім комітеті опери є Владика Ізидор Борецький, Владика Микола Дебрин, композитор Юрій Фіяла, скрипаль Степан Старик, сенатор Павло Юзик, голова Провінційного Комітету Українців Канади д-р Петро Глібович та багато інших визначних українців.

Після прем'єри в середу 13 червня відбудеться зустріч преси, радіо і телевізії з головними виконавцями обидвох вистав.

Після вистави в п'ятницю відбудеться "гала" прийняття. Це буде зустріч головних виконавців обидвох вистав з громадянством.

З приємністю хочеться відмітити, що на п'ятницю 15 червня майже всі квитки вже розпродані.

Виставка в неділю по обіді є запланована головню для гостей з-поза Торонто, щоб дати їм нагоду приїхати та повернутися в незапізніх годинах.

й ескортами забавилися в святочному настрою. — В 1978 році Відділ пожертвував стипендії в сумі 25.00 дол. для найліпших абсолювентів обидвох українських шкіл в Нью Гейвені. Також в 1978 р. архіви Відділу були зложені й упорядковані в місцевім історичнім товаристві й звіт з описом переданий до Конгресової Бібліотеки у Вашингтоні.

Д-р Зофія Сивак
пресова референтка

З нагоди 25-літнього Ювілею 63 Відділу СУА в Дітройті, пересилаємо Вам дорогі сестри Союзянки щирі GRATULACIJI і бажаємо дальших успіхів в праці. З цієї нагоди складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 15.00 дол.

Управа і членки 26 Відділу СУА
в Гемтремку

"Тому, що не маю змоги всім окремо дякувати, хочу зложити сердечну подяку всім членкам 47 Відділу СУА, які прислали для мене карточку з поздоровленням і побажанням скорого повороту до здоров'я, складаючи при тій нагоді 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Марійка Лилак.

ПОДЯКА.

Цією дорогою складаю найщирішу подяку голові СФУЖО пані Лідії Бурачинській, голові Окружної Управи у Філядельфії — Наталі Даниленко, Управі і всім Членкам 43 Відділу СУА, які в хвилину мого смутку і горя по втраті невіджалуваного мужа Ізидора-Володимира Жилавого прийшли з поміччю, висловами співчуття, та зложили жертви на Служби Божі і інші цілі. Нехай Господь винагородить Всіх щедрими ласками.

Складаю 10 дол. на Український Музей, 10 дол. на Пресовий Фонд Нашого Життя і 10 дол. на сироти у Бразилії.

Анастасія Жилава
членка 43 Відділу СУА

Щиро дякуємо **Любі Волинець**, заступниці голови СУА, за висвітлення фільму "Писанка" на нашому Свяченому.

З тієї нагоди Відділ складає 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

35-ий Відділ СУА
Озон Парк Н.Й.

Пригадуємо, що за текст у рубриці "Замість квітів" обов'язує оплата 1.00 дол. за рядок, за винятком датків на фонди "Нашого Життя".

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 6 квітня 1979 р. відійшла у вічність членка 21-го Відділу СУА **Тетяна Мудрик-Курило**. Покійна народилася у селі Грабові коло Львова. До Союзу Українок вступила 1930 року, від початку заснування 21-го Відділу, в якому включилася в працю та його розвиток.

В 1975 році була нагороджена, з нагоди святкування 50-ліття СУА, як піонерка золотом відзнакою, яку вручила їй тодішня голова Відділу **Марія Михайлів**.

Покійна належала також до "Апостольства молитви" та була активною членкою 32-го Відділу "Провидіння" Була взірцевою та жертвенною парафіянкою церкви св. Духа в Брукліні.

Залишила в смутку дві доньки: Гелен Довглас і Ольгу Колиць з мужем Іваном та внука.

На панахиді прощала Покійну голова 21-го Відділу СУА **Емілія Ройовська**, а чисельно зібрані членки відмовили молитву біля домовини і жертвували на Служби Божі за спокій її душі.

Похорони відбулися 9 квітня 1979 р. до церкви св. Духа в Брукліні, де членки зі свічками відправили Покійну на вічний спочинок на цвинтарі св. Івана в Квінсі.

Спи Дорога Союзяно, хай американська земля буде Тобі легкою.
Марія Михайлів
пресова референтка

Ділимося сумною вісткою, що 4-го травня 1979 року упокоїлася в Бозі довголітня членка 21-го Відділу СУА в Брукліні **Юлія Чаплінська**.

Покійна народилася в Стрию в Україні 21 січня 1915 року. Повдовівши бл. п. **Юлія** одружилася вдруге з **Михайлом Чаплінським**. Подружжя поселилося в Брукліні, а Покійна включилася у зорганізоване життя парафії св. Духа, а одночасно працювала у 21-ому Відділі СУА. Всі любили її і шанували за щирість і лагідну вдачу Належала також до ОЖОЧСУ

Залишила в смутку мужа **Михайла**, доньку **Ірину Шолту**, сина **Зиновія** з дружиною **Кароліною** та дев'ять внуків.

Членки з жалем відправили Покійну зі свічками в руках на місце вічного спочинку, а голова 21-го Відділу **Емілія Ройовська** попрощала від СУА та жертвувала на Службу Божу за спокій її душі. Похоронено Покійну на цвинтарі в Бавнд Бруку.

Спи Дорога **Юліє**, нехай вільна земля Вашингтона буде Тобі легкою.

Марія Михайлів
пресова референтка

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що в місяці грудні 1978 року по довгій недужі упокоїлася в Бозі **бл. п. Павліна Лелюх**, членка 23-го Відділу СУА в Дітройті, Мічіген.

Покійна народилася в Тисьмениці, повіт Товмач. Залишила дві дочки **Емілію** і **Юлію** та чотирьохвнуків.

Вічна їй пам'ять!

А. Королишин
рек. секретарка

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. адвоката **Андрія Тершаківця**, який помер в Торонто, брат нашої членки **Марії Білик** і вуйко **Ліди Дидик**, на Запасний Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол. складає

3-й Відділ СУА
Фінікс, Аріз.

Замість квітів на могилу **бл. п. Лідії Залуцької**, членки 29 Відділу в Чікаго, складаємо 45.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

29 Відділ СУА. Чікаго

Замість квітів на могилу бл. п. **Глікерії Мачук**, матері членки 29-го Відділу СУА в Чікаго, мгр. **Зірки Цимбалістої**, складаємо 15.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

29 Відділ СУА, Чікаго

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Слави Сени**, матері членки 29 Відділу СУА — **Оксани Мороз**, складаємо 15.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

29 Відділ СУА, Чікаго

Замість квітів на могилу бл. п. о. крилошанина **Дмитра Джулинського**, тестя членки 29-го Відділу в Чікаго, складаємо 15.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

29 Відділ СУА, Чікаго

"НАШЕ ЖИТТЯ" ЧЕРВЕНЬ 1979

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

З волі Всевишнього відійшов у вічність бл. п. о. проф. **Атанасій Тимків**, батько нашої довголітньої членки, Марії Грушкевич.

В світлу пам'ять покійного складаємо 90.00 дол. на виховання священників і 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині висловлюємо цією дорогою наші ширі співчуття.

Членки 33 Від. СУА
Парма, Огайо

В пам'ять бл. п. **Ізидора Володимира Жилавого**, мужа нашої довголітньої членки Анастасії Жилавої, складаємо 60 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя", а 60 дол. на Український Музей в Нью Йорку. Родині складаємо ширі співчуття.

Зложили: по 10 дол.: Анна Олійник, Маруся Стефанишин, Марія Татарська. По 5 дол.: Стефанія Пушкар, Марія С. Кохановська, Анна Максимович, Ірена Чума, Кароліна Конрад, Ірена Гаврилів, Ольга Батенчук, Люда Чайківська, Іванна Субтельна, Христина Дольницька, Надія Оранська, Марія Угорчак, Емілія Михалевська, Мирослава Бойчук, Стефа Кебуз, Леся Яцкевич, Марія Куземська. 3 дол. Стефанія Голіната. 2 дол. Іванна Осідач

Членки 43 Відділу СУА
Філядельфія

Замість квітів на могилу бл. п. **Ярослава Гафтковича**, батька нашої членки Богдани Саламахи складаємо 5.00 дол. на Пресовий Фонд "Н.Ж."
59 Відділ СУА, Балтіморе

Замість квітів на свіжу могилу сл. п. **Володимира Гентіша**, чоловіка нашої членки Олени Гентіш, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Управа і членки 82-го Відділу СУА
в Нью Йорку

Замість квітів на свіжу могилу сл. п. проф. **Івана Вовчука**, чоловіка нашої бувшої членки Лідії Вовчук, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Управа і членки 82-го Відділу СУА
в Нью Йорку

В пам'ять наших покійних батьків бл. п. **Григорія** а останньо і бл. п. **Анелі Бартош** пересилаємо 50.00 дол. на стипендійний Фонд СУА в Бразилії

Романишини

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 - 1 і по полудні від 3 - 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533 - 4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N Y 10003

Замість квітів на свіжу могилу незабутньої св. п. **Марії Кузів** складаємо 30.00 дол. на сиротинець св. Володимира Великого

Ольга і Роксоляна Боби

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Осипи Зазулі**, мами наших дорогих Олі і Ярка Зазулі та Люби і Ігоря Коцурів складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Дарія і Олександр Леськів

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Осипи Зазулі**, мами наших дорогих Олі і Ярка Зазулі та Люби і Ігоря Коцурів, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Оля і Ярослав Городецькі

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Александра Мінковича** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складають 20.00 дол.

Рома і Володимир Дигдало

В пам'ять дорогого **мужа Василя**, жертвує 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Наталія Мордованець

В пам'ять **Василя Мордованця** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" жертвують 20.00 дол.

тесті:

Едвард і Марія Козаки

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Теклі Демчук**, мами наших приятелів складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

д-р І. Н. Крупські

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. проф. **Надії з Шульгинів Іщук** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ірина і Ярослав Качанівські
Філядельфія, Па.

В пам'ять товаришки з Інституту у Перемишлі бл. п. **Люби Ніцович-Смал** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ірина Кашубинська

Замість квітів на могилу бл. п. **Теклі з Проциків Демчукової** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині складаємо ширі слова співчуття

Оксана і Лев Щури

Замість квітів в пам'ять мого незабутнього чоловіка бл. п. д-р **Тимоша Олесюка** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Тамара Олесюк

В третю річницю смерті мого дорогого мужа **Василя Козаченка** складаю на фонд Валентина Мороза 10.00 дол.

дружина Ірина Козаченко

В пам'ять наших приятелів бл. п. **Володимира Гентіша** та бл. п. д-ра **Івана Стадника** складаємо 15.00 дол. на дисидентів 10.00 дол. на Фонд "Нашого Життя" Родині Покійних висловлюємо глибоки співчуття

Микола і Сальвіна Іваницькі

У світлу пам'ять моєї Дорогої, Невіджалуваної і Незабутньої Товаришки гімназійних літ, **Марти з Дудкевичів Кавулі**, з якою приятель лучила нас до останнього дня її життя, складаю замість квітів на її могилу в Вінніпегу, 10 доларів на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Достойній Родині Покійної, мужеві Вп. п. професорові Василеві і синові д-р Левові Кавулям цією дорогою висловлюю моє глибоке співчуття.

Ярослава Ніщаменко

Замість квітів на далекі могили наших Рідних бл. п. о. **Ярослава, Мінодори, о. Анатолія, Галини, Романа мгр. пр., Ростислава др. мед.** складаємо 10.00 дол. на Прес. Фонд "Наше Життя"

Зеновія з Майковських Левицька

Дарія з Майковських Мегик.

Просимо усіх жертводавців подавати виразно, найкраще на письмій машинці імена і прізвища по українському і по англійськи.

ПОДЯКА

64-ий Відділ СУА в Нью-Йорку складає ширю подяку інж. Володимирові Бачинському з Австралії за його щедру пожертву в сумі 200 дол., яку він склав на потреби Відділу в світлу пам'ять своєї покійної сестри і нашої членки Марії Бачинської-Донцової.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"
Return to "Our Life" Magazine, 108 Second Ave. New York, N. y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Вгорі взір із серветки-дарунку для Українського Музею з Англії.